

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Συνδρομή ἐν Ἑλλάδι ἐτ. δρ. 10. Ἐξάμ. δρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. φρ. χρ. 12. Ἐξάμ. φρ. 6. — Τιμὴ φύλλου λ. 30. Ἐξωτερ. λ. 50.

Ἐκδίδεται δις τοῦ μηνὸς τῆ 15 καὶ 30. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 24.

ΑΘΗΝΑΙ 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1891

ΔΙΕΤΘΥΝΤΑΙ Ν. ΓΓΓΑΕΣΗΣ - Γ. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' - ΑΡ. 3

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ε΄.

(Ὁ ἀποθανὼν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ: Ὁ Φασουλῆς φιλόσοφος: Εἰσαγωγή, ποίημα ὑπὸ Γεωργίου Σουρῆ. — Ἡ Ψεύτρα (διήγημα) κατὰ τὸν Ἀλφόνσον Δωδὲ ὑπὸ Φάκ. — Σελίδες Ἡμερολογίου (ἀπόσπασμα) ὑπὸ Κ. Μηχανλίδου. — Αἱ Τρεῖς Κόραι (μύθος) ὑπὸ Ι. Π. — Σταγόνες. — Συμβουλαὶ διὰ τὰς κυρίας. — Ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου Θέρμου ὑπὸ Μήτσου Χατζοπούλου. — Εὐτράπελα. — Νέα καὶ ποικίλα. — Διονύσιος Ε΄. — Μνημεῖον Λαφονταίν. — Ὁ Ἰησοῦς παρὰ τῆ Μάρθα καὶ Μαρία. — Συζητήσεις. — Γράμματα. — Δημοσιεύματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ: Διονύσιος Ε΄. (ὁ ἀποθανὼν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.) — Τὸ Μνημεῖον τοῦ Λαφονταίν, ἀποκαλυφθὲν τῆ 14|16 Ἰουλίου. — Καλλιτεχνία: Ὁ Ἰησοῦς παρὰ τῆ Μάρθα καὶ τῆ Μαρία.

Ο ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ο ποιητής κύριος Γεώργιος Σουρής, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἐδιέκοψεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν τὴν ἐκδοσὶν τοῦ «Ρωμοῦ» του ἵνα ἐπιδοθῆ εἰς σύνθεσιν νέων ποιητικῶν του ἔργων, ἤρξατο ἤδη παρασκευάζων τὸν πρῶτον ἐκ τῶν δύο ἀγγελθέντων τόμων του.

Ἐν τῇ μικρῇ του ἐν Φαλήρῳ κατοικίᾳ, τὴν ὁποίαν σκιάζουν τὰ πρὸ αὐτῆς δενδρύλλια, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ὀδηγεῖ ἡ δεξιᾷ τοῦ σταθμοῦ τοῦ τροχιοδρόμου κονισαλέα ὁδός, ὁ ποιητής, κατάκλειστος ὅλην τὴν ἡμέραν, τεχνουργεῖ μετὰ τῆς ἰδιαζούνης αὐτῷ αισθητικῆς τέχνης τὰς πρῶτας σελίδας τοῦ τόμου του, μὴ ἀπομονῶν ἐνίοτε νὰ ῥίπτῃ εὐέλπι τὸ βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς παραπλεύρωσ κτιζομένης ὑπὸ τῆς οἰκοδομικῆς ἐταιρίας οἰκίας του.

Δὲν ὑπάρχει ἔλλην, ὅστις δὲν ἐνετρήθησεν εἰς τὰς εὐφυστάτας καὶ καλλιτεχνικωτάτας στροφάς τῆς Μούσης τοῦ Σουρῆ. Ὁ Σουρῆς ὁμῶς τῶν ἀρξαμένων ἤδη ἔργων του δὲν εἶνε πλέον ὁ Σουρῆς ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου οἱ στίχοι, σκωπτικοί, ἐπέτων ζῶηροὶ καὶ εὐμολποὶ, μόλις ὑποδεικνύοντες εἰς τὸ βάθος τῶν τὴν ὥχρᾶν μελαγχολίαν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ποιητοῦ τῶν εἶχε καὶ τότε τὰ εἶησ του, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ὠρμῶντο ἐκ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν καὶ μόνην εἶχεν ὡς ἐμπνευσίν του. Ὁ Σουρῆς σήμερον κατῶρθωσε νὰ ἐνώσῃ τὴν σατυρικὴν μετὰ τῆς λυρικῆς ποιήσεως καὶ ἐγκύψας εἰς τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα τῶν αἰώνων καὶ τῶν ἐθνῶν, ἤρχισε παράγων ἔργον ὅλων πρωτότυπον, ὅλων ἰδικόν του. Ὅταν ὁμῶς λέγωμεν φιλοσοφικὰ συστήματα δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι τὰ νέα του ἔργα προορίζονται διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς φιλοσοφίας καὶ διὰ τοὺς διοπτροφόρους σχολαστικούς. Ὁ Σουρῆς, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, γνωρίζει ποία ἀπόστασις καὶ ποῖον χάος ἐγείρεται μετὰ τῆς συστηματικῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ποιήσεως. Ἡ ποίησις ἵνα ἀνδρωθῆ ἔχει ἀνάγκην νὰ γαλουχηθῆ εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς φιλοσοφίας, ὡς βρέφος, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ του παραδίδει εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς τροφῆς· ἀλλ' ἡ τροφὸς δὲν εἶνε μήτηρ, καὶ τὸ βρέφος ἀπογαλουχηθὲν ἀκολουθεῖ τὴν ὁδόν του, τὴν ἰδικήν του ὁδόν.

Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἀκόμη ἡ ποίησις τοῦ Σουρῆ ἔχει ἴδιον τύπον. Θίγουσα μόλις καὶ ἀκροθιγῶς τῶν διαφόρων φιλοσοφικῶν ἰδεῶν περὶ ἀρχῆς καὶ τέλους καὶ πορείας καὶ ἐξελιξέως τῶν ὄντων καὶ τοῦ κόσμου, παρῶδῃ, παραμορφῶνει πάσας καὶ ξεσπᾷ ἐκαστοτε εἰς τὴν πικρὰν ἐκείνην εἰρωνείαν, ἀπόρροϊαν δυσπιστίας μᾶλλον ἢ ἀπιστίας· εἰρωνείαν, ἥτις μεθ' ὅλην τὴν δηλητηριώδη μελαγχολίαν, τὴν ὁποίαν ἐγκρύπτει, προκαλεῖ τὸ μειδιάμα. Καὶ φιλοσοφοῦσα ἔτι ἡ ποίησις τοῦ Σουρῆ εἶνε τόσον ἀπλῆ, τόσον σαφῆς, τόσον διαυγῆς, ὥστε ἀκόπως δύναται νὰ

εἰσχωρήσῃ καὶ εἰς τῆς ἀμαθεστέρας διανοίας τὰ ἀκακοίκτη ἀδύτα. «Ποιητής σκοτεινός,» λέγει ὁ Νέρον, «τὸν ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω, δὲν ἐπιφέρει εἰς τὴν ψυχὴν μου τὸν κλονισμόν, οὐτινος ἔχει αὕτη ἀνάγκην». Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι ἡ ποίησις τοῦ Σουρῆ, ἀκολουθοῦσα τὴν ἄκρας ἀντίθετον ὁδόν καὶ κατερχομένη εἰς λεπτολόγους λεπτομερείας δὲν ἀφήνει τὸν ἀναγνώστην νὰ σκεφθῆ καὶ νὰ μαντεύσῃ· εἶνε ὁμῶς ἀληθέστερον ὅτι ὁ κύριος Σουρῆς καὶ εἰς τὰς μᾶλλον τετριμμένας λεπτομερείας εὐρίσκει πάντοτε νέον τι νὰ εἴπῃ, καί, περιβάλλων αὐτὰς διὰ νέας ὅλων μορφῆς καὶ ἀκολουθῶν τὴν ἰδιόρρυθμον ἀντίληψίν του, παρέχει τροφήν νέαν εἰς τὸ πνεῦμα.

Ἴδου ποῖον εἶνε τὸ plan τῶν δύο προαγγελθέντων τόμων του: Ὁ πρῶτος τόμος θὰ περιλαμβάνῃ τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ Φασουλῆ εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Ὁ Φασουλῆς ῥεμβάζει, καθήμενος, ὡς ὁ Βούδας, ὑπὸ σκυλῆν· καὶ ἔρχονται εἰς τὸν νοῦν του ὅλαι αἱ φιλοσοφικαὶ ἰδέαι τοῦ Ἐμπεδοκλέους, τοῦ Δημοκρίτου, τοῦ Θαλῆ, τοῦ Ἡρακλείτου, τοῦ Πειθαγόρου, τοῦ Ἀναξίμενου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Μωϋσέως καὶ ἄλλων καὶ ἄλλων, τὰς ὁποίας μίαν πρὸς μίαν ἀνατρέπει ὅλας διὰ τῆς εἰρωνος λογικῆς του. Εἶτα, τρέχων μετὰ τοῦ Περικλέου καὶ κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας ὡς ὁ Ἄμλετ βασιλέως κρανίον καὶ ἐπαίτου καύκαλον, ἀγνοεῖ τί ζητεῖ, δὲν εἰξεύρει τί θέλει· τὰ βλέπει ὅλα μαῦρα καὶ σκοτεινά, ἀπελπισίαν, ἀπιδίαν παντοῦ, ἕως οὗ, παρῶδῶν τὸν Ἰκαίτε, ζητεῖ ἀπὸ τοῦ παρουσιασθέντος αὐτῷ Μεφιστοφελῆ οὐχὶ πλέον τὴν νεότητα, ὡς ὁ Φάουστ, ἀλλὰ τὸ γῆρας, τὸ θαυ γῆρας. Καὶ ὁ Φασουλῆς γίνεται γέρον, κρονόληρος, ἐκατοντούτης, ἀπαλλαχθεὶς οὕτω τῆς αἰωνίας βασάνου τῶν πόθων τῆς νεότητος.— Ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ, ἐκδοθησομένῳ βραδύτερον, φιλοσοφεῖ καὶ εἰκονίζει (ὁ Φασουλῆς πάντοτε) τὴν πολιτείαν καὶ τὴν κοινωνίαν. Ἐν δὲ προσεχεῖ τρίτῳ τόμῳ τὴν ἀστρονομίαν, τὰ μαθηματικὰ καὶ τὴν καλλιτεχνίαν. Καὶ οἱ τρεῖς τόμοι θ' ἀποτελοῦνται ἐκ σειρᾶς ποιημάτων μικρῶν καὶ μεγάλων, διαφερόντων μὲν κατὰ τὴν μορφήν, περιστρεφόμενων ὁμῶς πάντων περὶ τὸ αὐτὸ θέμα· θ' ἀποτελέσουν διπλαθὴ μίαν ἄλυσον, τῆς ὁποίας οἱ κρίκοι θὰ διαφέρουν μὲν κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν μορφήν, θὰ ὁμοιάζουν ὁμῶς ὅλοι κατὰ τὸ χρῶμα, καθὸ παραχθέντες ἐκ τῆς ἰδίας ὑλῆς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου. Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι τὸ μέταλλον τοῦτο θὰ εἶνε ὁ χρυσός;

Ἐκ τῆς ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ Εἰσαγωγῆς ἀποσπῶμεν διὰ τὸ Ἀττικὸν Μοῦσεῖον ἐν ἐκτενέσ μέρει, ἵνα δώσωμεν ἀμυδρὰν ἰδέαν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας. Ἐννοεῖται, ὅτι ἐν τῷ μετὰξῷ, ἐλλείψει χώρου, παραλείπονται οὐκ ὀλίγα στροφαί.

Εἰσαγωγή

*Βρὲ Φασουλῆ καυμένε, δὲν κάθσαι 'εὖ ἀγᾶ σου;
τοὺς ψωροφιλοσόφους 'εὖτὸ διάβολο δὲν στέλλεις;
δὲν σε ἀρκεῖ νὰ χάσκησ 'εὖτὴ ράχῃ τοῦ Πηγᾶσου,
μὰ καὶ φιλοσοφίας ἀρχίζεις νὰ μοῦ θέλης;*

*"Ὅπως κί' ἂν διεπλάσθῃ τὸ σύμπαν, τί σε μέλει;
κί' ἂν ἐξ αὐτῆς παρήχθῃ τῆς μά'ης ἡ ἐκείρης
κί' ἂν ἦτο πρῶτα χάος ἢ μιὰ φωτοφερῆλη,
ἐσὺ 'μπορεῖς μὲ τοῦτο καλλίτερος νὰ γίνῃς;*

*Καὶ ἂν 'εὖτῶν συστημάτων ἐγκύψῃς τὴν σωρείαν,
καὶ ἂν τοῦ Δημοκρίτου δεχθῆς τὴν θεωρίαν,
καθ' ἣν ἐκ τῶν ἀτόμων συνίσταται ἡ φύσις,
κ' ἐπὶ τῆς θεωρίας αὐτῆς φιλοσοφήσῃς,*

*Θαρρεῖς τὸ ἄτομόν σου δὲν θά'ναι ὅπως εἶναι,
πῶς ἀσθενὲς σαρκίον ὡς τώρα δὲν θὰ μένῃ,
πῶς δὲν θὰ τὸ μαραινῶν τῶν πόθων αἱ ὀδύνη
κί' οὐδὲ θὰ παίξῃ λόρδα καὶ ἡ παραδαρμένη;*

*Κί' ἂν ὡς ὁ Πυθαγόρας καὶ σὸ ἀνακηρύξῃς
πῶς εἶναι ἀρμονία τὰ πάντα καὶ ρυθμός,
κί' ἂν ἀριθμοὺς ἀγνώστους ἐνῶσῃς κί' ἀναμίξῃς
κ' εἰπῆς πῶς ἀρχεὶ πάντων τὸ ἐν κί' ὁ ἀριθμός,*

*Θαρρεῖς πῶς τῶν πλουσίων τὰ πλοῦτη θὰ σαρώσῃς;
θαρρεῖς πῶς τὸ πονγγί σου θὰ βρῖσκειται γεμάτο,
ἢ τάχα θὰ 'μπορέσῃς τὸ σπῖτι νὰ πληρώσῃς
ποῦ ἐκτισεσ μὲ χρῆος 'εὖτὸ Φαληρέα κάτω;*

Καὶ ἄν δεχθῆς συμφώνως μὲ τοῦτον ἢ μ' ἐκείνον
πῶς πόλεμος διέπει τὸν κόσμον τὸν παγάλαικο,
μὴ δὲν ἔμπορῆς γὰ γίνῃς στρατάρχης τῶν Ἑλλήνων
στρωμένος ἐτὴ Λιακάδα μὲ γαργελέ γιαντάισικο ;

Καὶ ἄν ἐτὴν Χαναναίαν πετάξας ροερῶς
εἰς τὸν Θεὸν ἐκείνον πιστεύσης τοῦ Σιρᾶ,
θαρρεῖς πῶς δὲν θὰ φθάσῃ οὐδέποτε καιρὸς
ὅπου θὰ προσκυνήσῃς καὶ σὺ τὸν Μωμμωῶ ;

Θαρρεῖς τὸν ἑαυτὸν σου διπῶς ἄν διαιρέσῃς,
εἰς τοῦν καὶ εἰς αἰσθήσεις, πῶς δὲν θὰ μείνῃς βλάξ ;
θαρρεῖς πῶς ἀσφαλίζεις τὰς μεταξὺ των σχέσεις
κι' αὐτὸ δὲν θάβαι δοῦλον τοῦ ἄλλου ἐναλλάξ ;

Καὶ ἄν τοῦ Ἐπικούρου τὴν Ἡδονὴν δεχθῆς
καὶ τύχη καμμιὰν ὦρα καὶ σὺ γὰ ὀρεχθῆς

γὰ φῆς μονάχος ἔνα μου λείκο πεπόνι
θαρρεῖς πῶς τὰντερά σου δὲν θὰ θερίσουν πόνοι ;

Κι' ἄν τὴν ἀχρείαν σάρκα ἐξ ἡδονῶν κορέσῃς
ρομίζεις πῶς μὲ ἄλλος ποτέ σου δὲν θὰ κλαύσῃς ;
κι' ἄν τὸν βαρὸν χιτῶνα τῆς ἀρετῆς φορέσῃς
θαρρεῖς πῶς δὲν θὰ θέλῃς ἐκείνας ῥ' ἀπολαύσῃς ;

Βρὲ Φασουλῆ καυμέρε, ὡς ἐδῶ πέρα μείρε,
πολλὴ φιλοσοφία καὶ σκέψις ἄς σοῦ λείπη...
δι' ὅ,τι πρᾶγμα χαίρεις αὐτὸ χαρὰ δὲν εἶναι,
δι' ὅ,τι πρᾶγμα πάσχεις αὐτὸ δὲν εἶνε λύπη.

Ὡς τῶρ' ἀρχὴν δὲν ἤνρες, τὸ τέλος δὲν τὸ ξέρεις,
καὶ παῦσε πρὸς ἀβύσσους τὸ πνεῦμα σου γὰ φέρεις,
πρὶν μὲ ζουρλομανδύαν σὲ κλείσουν μεσ' ἐτὸ σπίτι
τοῦ φιλοσόφου Χίου Ζωρζῆ Δρομοκαίτη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

Η ΨΕΥΤΡΑ

Μιά καὶ μόνη γυναῖκα ἀγάπησα ἐστὶ
ζωὴ μου, μὰς ἔλεγεν ἡμέραν τινα
ὁ ζωγράφος Δ... Πέντε χρόνια εὐ-
τυχισμένα καὶ ἀνέφελα ἐπέρασα μαζὺ τῆς
ὄλο χαρὰ, ὄλο γαλήνη. Μπορῶ νὰ εἰπῶ
ὅτι σ' αὐτὴν χρεωστῶ τὸ ὅ,τι εἶμαι σήμε-
ρα, γιὰτὶ πλῆσιον τῆς ἡ ἐργασία δὲν μὲ
ἐτρόμαζε καὶ ἡ ἔμπνευσις μου ἦρχετο
ἀκόπως. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ τὴν ἐγνώ-
ρισα ἐνόμισα ὅτι ἦτον ἰδική μου πάντοτε.
Ἡ εὐμορφία τῆς, ὁ χαρακτήρ τῆς ἀντα-
πεκρίνοντο εἰς τὰ ὄνειρά μου. Ποτέ δὲν
μὲ ἐγκατέλειψε, ἀπέθανε εἰς τὸ σπίτι μου,
εἰς τὴν ἀγκαλιά μου, ἀγαπῶσα με... Ἐ!
λοιπόν, ὅταν τὴν συλλογίζομαι, σκάζω
ἀπο τὸ θυμὸ μου. Καὶ ὅσον ζητῶ νὰ τὴν
ζωγραφίσω μὲ τὸ νοῦ μου, ὅποια ἦτον
πρὸ πέντε χρόνων, μὲ ὄλην τὴν αἴγλην
τοῦ ἔρωτος, μὲ τὸ ὑψηλὸν τῆς ἀνάστημα,
μὲ τὴν μαγευτικὴν τῆς ὠχρότητα, μὲ τὰ
χαρακτηριστικά τῆς, χαρακτηριστικά Ἐ-
δραίας, κανονικά καὶ λεπτά, μὲ τὸ ὀλίγον
παχὺ πρόσωπόν τῆς, μὲ τὴν βραδεῖα ὀμι-
λία τῆς, ἀσημένια καὶ γλυκεῖα ὅπως τὸ
βλέμμα τῆς... καὶ ὅσον προσπαθῶ νὰ ἐν-
σαρκώσω τὴν ὄπτασιαν αὐτὴν, τὸ κάμνω
γιὰ νὰ εἰπῶ :

— Σὲ μισῶ !

Ὡνομάζετο Κλοτίλδη. Εἰς τὸ φιλικὸ
σπίτι ὅπου συννητήθημεν τὴν ἐγνώριζον
ὡς κυρίαν Δελὸς καὶ ὡς χήραν πλοιάρχου.
Τρόντι, ἐφαίνετο ὅτι εἶχε ταξιδεύσῃ πολὺ.
Ὅταν ὠμιλοῦσε καμμιὰ φορὰ ἔλεγε «ὅταν
ἦμιον εἰς τὸ Ταμπικό... ἡ «ἐκεῖνη τὴν
ἐποχὴ εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Βαλπαραΐζου»...
Ἐκτὸς τούτου τίποτε εἰς τὸ βᾶδιμά τῆς,
εἰς τὴν ὀμίλιαν τῆς δὲν ἐπρόδιδε τὸν
πλάνητα βίον, καὶ τίποτε δὲν μὰς ἔλεγε
τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν βίαν τῶν ἀπροόπτων
ταξιδίων καὶ τῶν αἰθνηδίων ἀφίξεων.

Ἦτο παρισινὴ καὶ ἐνδύετο μὲ μεγίστην
χάριν. Ὅταν ἠσθάνθη ὅτι τὴν ἀγαπῶ, ἡ
πρῶτη μου σκέψις ἦτο, νὰ ζητήσω νὰ τὴν
νυμφευθῶ. Κάποιος τῆς ὠμίλησε γιὰ ἴμενα.

Ἀπῆντησε ἀπλᾶ—ἀπλᾶ ὅτι δὲν θὰ ξανα-
πανδρευθῆ ποτέ. Ἀπέφευγα ἔκτοτε νὰ τὴν
ἐπανίδω, καὶ ἐπειδὴ ὄλος ἦμην γεμάτος
ἀπὸ ἐκείνου, ὁ νοῦς μου ὄλος ἦτον ἀφιε-
ρωμένος εἰς αὐτὴν, ἀπεφάσισα νὰ ταξι-
δεύσω. Ἐκάμα τὰς ἐτοιμασίας τοῦ ταξει-
δίου, ὅτε ἔνα πρωί, μέσα ἰστὸ δωμάτιόν
μου, μεταξὺ τῆς ἀκαταστασίας ἀνθρώπου
ταξιδεύοντος, ἀνοικτῶν κοιτωτῶν καὶ
ἀνακατωμένων πραγμάτων εἶδα μὲ μεγάλ-
ην μου ἐκπλαξὴν τὴν κυρίαν Δελὸς.

— Διατὶ ψεύγετε μοῦ εἶπε; διότι μ' ἀ-
γαπᾶτε; Καὶ ἐγὼ εἶδα ἀγαπῶ...μόνον (καὶ
ἐδῶ ἡ φωνὴ τῆς ἔστρεψε ὀλίγον) «μόνον
εἶμαι πανδρευμένη». Καὶ μοῦ διηγήθη τὴν
ἱστορίαν τῆς.

Ὁλόκληρον μυθιστόρημα ἔρωτος καὶ ἐγ-
καταλείψεως. Ὁ ἄνδρας τῆς ἔπινε καὶ τὴν
ἔδερνε. Ἐχωρίσθησαν ἐπάνω εἰς τὰ τρία
χρόνια. Ἡ οἰκογενεὶά τῆς, μεγάλως περι-
ωπῆς εἰς τὸ Παρίσι, μετὰ τὸν γάμον τῆς
δὲν ἠθελε νὰ τὴν δεχθῆ πλέον. Ἦτο ἀνε-
ψιὰ τοῦ Ἀρχιεραδίνου. Ἡ ἀδελφὴ τῆς,
χήρα ἀνωτέρου ἀξιοματικοῦ, εἶχε νυμ-
φευθῆ ἐκ δευτέρου τὸν ἀρχιεφύλακα τοῦ
δάσους τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ· ὅσον δι'
αὐτὴν, ἐπειδὴ εἶχε λάβει καλὴν ἀνατρο-
φήν, τελείαν καὶ ἐπιμεμελημένην, εὗρισκε
πόρον ζωῆς. Ἐδίδοε μαθήματα κλειδοκυμ-
βάλου εἰς πλουσίας οἰκίας, εἰς τὴν ὁδὸν
δ' Ἀντέν, εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου
Ὁνωρίου καὶ ἐκέρδιζε πολλὰ χρήματα... Ἡ
ἱστορία τῆς ἦτο συγκινητικὴ, ὀλίγον μα-
κροκελής, γεμάτη ἀπὸ τὰς θελκτικὰς ἐ-
παναλήψεις καὶ τὰ ἀτελεύτητα τυχαῖα
συμβάντα, τὰ ὅποια παρακολοθοῦν τὰς
γυναικείας ὀμιλίας. Ἐστὶ λοιπὸν ἐπὶ πολ-
λὰς ἡμέρας μοῦ διηγεῖτο ἐνοικίασε ἔνα
μικρὸ σπιτάκι, εἰς τὴν πάροδον τῆς Αὐ-
τοκρατείας μεταξὺ ὁδῶν ἡσυχῶν, διὰ
τούς δύο μας. Ἐνα ἔτος ἐπέρασα ἐκεῖ νὰ
τὴν ἀκούω μόνον, νὰ τὴν βλέπω, χωρὶς νὰ
συλλογισθῶ διόλου τὴν ἐργασίαν μου.
Αὐτὴ μ' ἐστειλε εἰς τὸ ἐργαστήριον μου, καὶ

δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὴν ἐμποδίσω νὰ ἐπα-
ναλάβῃ τὰ μαθήματά τῆς. Ὅλην τὴν ἡμέ-
ραν εἴμεθα χωρισμένοι καὶ συναντώμεθα
τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ σπιτάκι μας.

Μὲ πόσῃ εὐτυχίαν ἐπέστρεφα πίσω καὶ
πόσον ἦμιον ἀνυπόμονος ὅταν ἐβράδυνε
νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πόσον εὐχαριστημένος
ὅταν τὴν εὗρισκα ἐκεῖ πρὶν ἀπὸ ἐμέ!
Ἀπὸ τὰς ἐκδρομὰς τῆς εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν
Παρισίων μοῦ ἔφερε ἄθηνα σπάνια, ὠραίας
ἀνοδοέσμας. Κάποτε τὴν ἠνάγκαζα νὰ
δεχθῆ κανένα δῶρον, ἀλλ' αὐτὴ ἔλεγε ὅτι
εἶνε περὶ πλοῦσια ἀπὸ ἐμένα καὶ φαίνε-
ται νὰ ἐκέρδιζε πολλὰ, διότι ἦτον ἐνδεδυ-
μένη ἀκριδιά, μὲ μαῦρα πάντοτε, μὲ βε-
λοῦδα, μὲ πλουσίας δαντέλλας, καὶ ὑπὸ
τὴν φαινομενικὴν ἀφέλειαν ὁ ὀφθαλμὸς
μὲ ἐκπλαξὴν ἀνεκάλυπτε ὄλην τὴν γυναι-
κειαν λεπτότητα καὶ φυλαρῆσκίαν εἰς
ὄλας τὰς πτυχὰς, εἰς ὄλας τὰς ἀποχρώ-
σεις μονοχρόου ὑφάσματος.

Ἐλεῖται καὶ τὸ ἐπάγγελμά τῆς δὲν ἦτο
κοπιαστικόν· αἱ μαθήτριά τῆς, θυγατέ-
ρες τραπεζιτῶν, κτηματιῶν, τὴν ἐλά-
τρευον, τὴν ἐσέβοντο καὶ συχνά μοῦ ἐδεί-
κνυε πότε βραχιόλιον, πότε δακτυλίδιον,
τὸ ὅποσον τῆς ἐδώριζαν ὡς δεῖγμα εὐγνω-
μοσύνης. Ἐκτὸς τῆς ὥρας τῆς ἐργασίας
δὲν ἐχωριζόμεθα ποτέ. Τὴν κυριακὴν, ἐκεῖ-
νη ἐπάγαινε εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς, εἰς τὸν
Ἁγιον Γερμανόν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχεν
συμφιλιωθῆ, καὶ τὴν συνῶδεα ἕως εἰς
τὸν σταθμόν. Ἐπέστρεψε τὸ βδράδυ καὶ
πολλάκις συννητώμεθα εἴτε εἰς κανένα
σταθμόν τοῦ ποταμοῦ εἴτε εἰς τὸ δάσος.
Μοῦ διηγεῖτο τὰ τῆς ἐπισκέψεως, τὴν δρο-
σερὰν ὄψιν τῶν μικρῶν, τὴν οἰκογενεια-
κὴν εὐτυχίαν. Αὐτὸ μὲ ἔκαμε τρελλόν δι'
αὐτὴν, ἐστρημένην οἰκογενείας, καὶ ἐδι-
πλασίαζα τὴν ἀγάπην μου, τὴν τρυφερό-
τητά μου, διὰ νὰ τὴν ἀναγκάσω νὰ ἀη-
σμονήσῃ τὴν θέσιν τῆς.

Τί εὐτυχισμένος καιρὸς ἐργασίας καὶ
ἐμπιστοσύνης! Τίποτε δὲν ὑπόπτεια.

"Ο,τι ελεγεν ἦτο τόσον ἀληθές, τόσον φυσικόν! Κάποτε ὠμιλοῦσε διὰ τὰς οἰκίας ὅπου ἐπῆγαινε, διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν μαθητριῶν της· ἐφεύρισκε τῷ ὄντι πράγματα ἀνύπαρκτα. Καὶ ἐνῶ ἦτο τόσον ἤρεμος, ἐνόμιζε τὴν ζωὴν της ὡς μυθιστόρημα. Αἱ χίμαιραι αὗται ἐτάρασσαν τὴν εὐτυχίαν μου. καὶ ἀφ' ἐνός μὲν ἐζήτουν νὰ λησμονήσω τὸν κόσμον καὶ νὰ ζήσω μόνος με αὐτήν, ἀλλ' ἐκείνη ἐνοχολοεῖτο διὰ πράγματα ὅπως διόλου ἀδιάφορα. Ἐσυγχώρουν ὅμως εἰς μίαν γυναῖκα, τόσον νέαν καὶ τόσον δυστυχῆ, τὰ παράδοξα ταῦτα, εἰς μίαν γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ ἦτον μυθιστόρημα ὡς ἐδῶ, μυθιστόρημα θλιβερόν, χωρὶς νὰ φαίνεται πού ἡ λύσις.

Μία μόνη φορά τὴν ὑποπεύθην, ἢ μᾶλλον προησθάνθην κάτι τι κακόν. Ἐνα βράδυ, μιὰ κυριακὴ, δὲν ἤλθε νὰ κοιμηθῆ ἔς τὸ σπῆτι. Ἀπελπίσθην· τί νὰ κάμω; Νὰ τρέξω εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανόν; Ἴσως θα τὴν ἐνοχοποιούν. Ἐν τούτοις μετὰ φρικῶδη νύκτα, ἐνῶ ἀπεφάσισα νὰ τὴν ζητήσω, τὴν βλέπω καὶ ἔρχεται, ὠχρὰ παραγμένη. Ἡ ἀδελφὴ της ἦτον ἀρρωστὴ· ἔμεινε γιὰ νὰ τὴν περιποιηθῆ. Ἐπίστευσα εἰς ὅσα ἔλεγε χωρὶς νὰ υποπτεύσω. Ἐργῶς ἄλιγο, ὁ ὑπάλληλος ἦτον ὀλίγο χωριάτης, τὸ τραῖνο ἔφυγε...

Δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν ἴδιαν ἐβδομάδα ἐπῆγε νὰ κοιμηθῆ εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανόν. Ἐπειτα, ἀφῶ ἀνελαβε ἡ ἀδελφὴ της, ἐπανέλαβε τὸν ἥσυχον καὶ κανονικὸν βίον. Δυστυχῶς ὕστερα ἀπὸ ἄλιγον καιρὸ ἠσθένησεν αὐτὴ. Μία ἡμέρα ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸ μάθημά της, τρέμουσα, βρεγμένη, με πυρετόν. Ὅλο αὐτὸ ἐξέσπασε εἰς τὸ σπῆθος καί, καθὼς μοῦ εἶπε ὁ ἰατρὸς, ἡ ἀσθένεια ἦτον ἀθεράπευτος. Ἀπὸ τὴν στιγμήν αὐτὴν δὲν ἐσυλλογιζόμην παρὰ πῶς νὰ κάμω τὸ τέλος της γλυκύτερον. Ἦμην πολὺ λυπημένος, ἦμην τρελλὸς ἀπὸ τὸν καῦμό μου. Καὶ ἠθέλησα νὰ τὴν ἐπαναφέρω εἰς τὴν οἰκογενειάν της καί, χωρὶς νὰ τῆς εἶπω τίποτε, ἔγραψα πρῶτα εἰς τὴν ἀδελφὴν της εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανον καὶ ἔτρεξε ὁ ἴδιος εἰς τὸν ἀρχιραβδίνον, τὸν θεῖον της. Τί ὥρα ἦτον δὲν ἤξεύρω· Αἱ μεγάλαὶ καταστροφαὶ ἀναποδογυρίζουν ἕως τὸ βάθος τὸν ἀνθρωπον... Νομίζω ὅτι ἦτο ἔτοιμος νὰ γευματίσῃ ὁ ἀρχιραβδίνος. Ἦλθεν ἐκπληκτος πρὸς ἐμέ, καὶ με ἐδέχθη εἰς τὸν ἀντιθάλαμον.

— Ἄχ! κύριε, τοῦ εἶπον, εἶνε στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ σιωπήσουν ὅλα τὰ μίση.

Ἡ σεβασμὶα κεφαλὴ τὸ ἐστράφη πρὸς ἐμέ περισσότερον ἐκπληκτος ἀκόμη.

Ἐπανέλαβα.

— Ἡ ἀνεψιά σας πεθαίνει!

— Ἐ ἀνεψιά μου!... ἠπατήθητε, κύριε, δὲν ἔχω ἀνεψιάν!

— Ὡ! ὅς παρακαλῶ, κύριε, λησμονήσατε τὰς γελοίας αὐτὰς οἰκογενειακὰς δυσχερεῖς. Σὰς ὀμιλῶ διὰ τὴν κυρίαν Δελός, τὴν σύζυγον τοῦ πλοιάρχου...

— Δὲν τὴν γνωρίζω τὴν κυρίαν Δελός... Θὰ ἐσυγχύσατε τὰ πράγματα, τέκνον μου, ὅς βεβαίω.

Καὶ ἠσυχῶς με ὤθει πρὸς τὴν θύραν,

ἐκλαμβάνων με ἴσως διὰ τρελλόν. Καὶ τῆ ἀληθεία, θὰ εἶχον πολὺ περιεργον ἕφος. Ὅ,τι ἐμάνθανα ἦτο τόσον ἀπροσδόκητον τόσον ἀπίθανον... Ἐψεύδετο λοιπόν; διατί;... Ἐξάφνα μοῦ ἤλθε μία ἰδέα! ἐπῆγα εἰς τὸ σπῆτι μιᾶς μαθητρίας της, περὶ τῆς ὁποίας μοῦ ὠμίλει πάντοτε· τὴν κορὴν ἐνός τραπεζίτου πολὺ γνωστοῦ.

Ἐρωτῶ τὸν ὑπηρετὴν: ἡ κυρία Δελός; — Δὲν εἶνε ἐδῶ.

— Ναί, τὸ ξεύρω... Ἀλλὰ δίδει μαθήματα εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ κυρίου σου; — Δὲν ἔχωμε κορίτσια καὶ οὔτε πιάνο.

Τί θέλετε νὰ μοῦ εἰπῆτε; Καὶ μοῦ ἐκλείσει τὴ θύρα κατὰ πρόσωπον!

Δὲν εἶχα ἀνάγκην νὰ ὑπάγω καὶ εἰς ἄλλο μέρος. Ἦμην βεβαιοτάτος ὅτι τὰ ἴδια θὰ μοῦ ἀπῆντων, ὅτι ἐπίσης θὰ εὑρίσκα ἀπογοήτευσιν. Ὅταν ἐπέστρεψα εἰς τὸ σπῆτι, μοῦ ἔδωσαν τὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τὸν ἅγιον Γερμανόν. Ἦξευρα τί θὰ ἔγραφε· ὁ ἀρχιψύλαξ δὲν ἐγνώριζε τὴν κυρίαν Δελός. Ἐπειτα, οὔτε νυμφευμένος ἦτον καὶ οὔτε εἶχε παιδιὰ.

Λοιπόν, μὰ λοιπόν, ἐπὶ πέντε χρόνια ὅ,τι μοῦ ἔλεγε ἦτον ψέμματα! Ἡ ζήλια με κατέτρωγε, ἐπῆγαινοερχόμην ὅταν δειμονισμένος εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου αὐτὴ ἐξέπνεε. Καὶ ὅλαι αἱ ἐρωτήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐστριφογυρίζαν μέσα εἰς τὸν νοῦν μου, ἔπιδαν μαζευμένοι ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι της.

— Τί ἐπῆγαινε νὰ κάμῃς τῆς κυριακῆς εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανόν;... Ποῦ ἐπερονοῦσε τῆς ἡμέρας σου;... Ποῦ ἐκοιμῶσθαι τὴν νύκτα;... Ἐλα, ἀπάντησε...

Καὶ ἔγερνα ἐπάνω της, ζητῶν εἰς τὸ βάθος τῶν ὠραίων καὶ υπερηφάνων ἐκείνων ὀφθαλμῶν, τὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας ἐπερίμενα με ἀγωνίαν...

Ἐμεινε ἀφωνος, ἀναίσθητος.

Ἡ λύσσα με ἐπῆρε πάλιν.

— «Δὲν εἶδες λοιπόν πεντέ μαθήματα; παντοῦ ἐπῆγα... κανεὶς δὲν εἰς ξέρει... Καὶ ἡ δαντέλαια καὶ τὰ χρῆματα καὶ τὰ κοσμήματα;... Μοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ ἀγρίας θλίψεως καὶ αὐτὸ ἦτον ὅλο ὅλο... Ἀλήθεια ἔπρεπε νὰ τὴν λυπηθῶ, νὰ τὴν ἀφήσω νὰ πεθάνῃ ἡσυχᾶ. Ἀλλὰ τὴν ἀγαποῦσα πολὺ καὶ ἡ ζήλια ἦτον πειθὸ δυνατὴ ἀπὸ τὸν οἶκτον. Ἐξήκαλούθησα.

— Μὲ ἠπάτας λοιπόν πέντε χρόνια... Ἐψεύδεσο κάθε ἡμέραν, κάθε ὥραν. Ἐγνώριζες ὅλην τὴν ζωὴν μου, καὶ ἐγὼ δὲν ἤξευρα τίποτε ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σου. Τίποτε. Τίποτε, οὔτε τὸ ὄνομά σου· γιὰτί δὲν εἶνε ἰδικό σου, ναί, δὲν εἶνε ἰδικό σου τὸ ὄνομα ποῦ ἔχεις... Ὡ! ψεύτρα, ψεύτρα! Ἀκοῦς νὰ πεθάνῃ καὶ νὰ μὴν ἤξεύρω τί ὄνομα νὰ τῆς πῶ! Πές, λοιπόν, ποιά εἶσαι; Πές μου λοιπόν! Μίλησε μὴ λέξῃ!

Κρίμα! ἀντὶ νὰ μοῦ ἀποκριθῆ, ἔστρεψε τὸ κεφάλι της πρὸς τὸν τοῖχον ὡς νὰ ἐφοδεῖτο μήπως τὸ τελευταῖον της βλέμμα μοῦ ἔλεγε τὸ μυθικόν της... Καὶ... ἀπέθανεν ἡ πτωχή.

Ἀπέθανε κρυπτομένη, ψεύτρα ἕως τὴν τελευταίαν της στιγμήν.

(Κατὰ τὸν Alphonse Daudet)

Ἐνθυμοῦμαι ὅτε ἐν βαθείᾳ νυκτὶ ἠγρύπνου, κύπτων πρὸ τῆς μικρᾶς τραπέζης μου καὶ γράφων. Εἰς τὰς ἀτάκτως καταλείμεναι αὐτὰς σελίδας ἐπανέρχομαι ἐνίοτε, καὶ τότε ἀναπαρίστανται ἡ γλυκεῖα ἀφαιρέσις, διὰ τῆς ὁποίας μετεφερόμην εἰς κόσμους ὀνείρων καὶ ἀπειρου ἀπολαύσεως. Τώρα, συνδέεται ἡ ζωὴ μου με ἐν ὄνομα. Καὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτὸ μόνον, ἀνευρίσκω ὅλα τὰ θέλητρα τῶν θεῶν ἐκείνων στιγμῶν. Τώρα, τανύει τὰς πτέρυγας ἡ φαντασία καὶ ποθεῖ τὴν ἀνατολὴν μακροῦ καὶ ἀνεσπέρου ὀρίζοντος, τὸν ὁποῖον πληροὶ ἡ φήμη, καὶ εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ ὀπίου διακρίνω τὴν κόλακα τῆς καρδίας δόξαν. Ἄ, ἡ καρδία ποθεῖ, ποθεῖ πάντοτε. Ὡσεὶ ἡ ἐκ τῆς ἐρωτος εὐτυχία, ἡ τόσον ἀπειρος καὶ μελίχρα, ἐπιβάλλει εἰς τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρώπου νέαν τροφήν, νέον πάθος, ὅπερ ἀδυνατεῖ νὰ ἀποβάλλῃ καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιζητῆ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐρωτος. Ἀλλ' ἐπιζητῆ δι' αὐτοῦ πάλιν. Δὲν ὑπνώττει ἐντὸς τῶν ἐρρυθμῶν στροφῶν τοῦ ποιητοῦ ἢ ἀλλοτε ἐρασμία αὐτοῦ ὑπαρξίς, ἢ ἀπήχησις μυρίων του αἰσθημάτων; Δὲν ἀνευρίσκει εἰς αὐτὰς ἀτελευτήτητα θελήτρα; Δὲν φεύγει πρὸς στιγμὴν αὐτὰς, ὅπως ἐπανέληθαι καὶ πάλιν, εὐδαίμων σχεδόν, λησμονῶν, ἀναζων ἐν τῇ ἀνεαίξει ὅλη ἐκείνη των σεσθέντων ποθῶν καὶ τῆς ἐπιζητουμένης ἡδονῆς, ἐν τῷ ἀορίστῳ καὶ ἀγνώστῳ τοῦ βίου μέλλοντι;

Θέλω ἡ αὔρα τῆς δόξης, ἦτις θὰ ἐδρόοιζε τὴν ζωὴν μου, νὰ φθάνῃ μέχρις αὐτῆς τῆς ὄρας καὶ συγκινῆται καὶ αὐτὴ ὡς θα συκεκινούμην καὶ ἐγὼ. Τί ἄλλο εὐαρεστότερον τῆς διηνεκοῦς συγκινήσεως, τῶν αἰωνίων παλμῶν;

Φαντάσθητι μίαν ἐσπέραν. Τὸ πλῆθος ἀναμένον, ἀθρόον παντοῦ, εἰς τὰ ἐδώλια, ἐντὸς τῶν θεωρείων, ἀνα τὸ ὑπερῶν. Χίλιοι λαμπτήρες, ἐκχέοντες ζωρᾶν τὴν λάμψιν των, τείνουσιν ὡσεὶ νὰ λαμπρύνωσιν ἔτι μᾶλλον τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐπιτῶν προσώπων πάντων ἀναγινώσκονται χίλια συναίσθηματα, τῶν ὁποίων εἰς μόνος, κεκρυμμένος ἐκεῖ, παρακολουθεῖ πᾶσαν μεταβολὴν, ἀγωνίων, με καρδίαν παλλουσαν ἰσχυρῶς. Ὅλη του ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπαρξίς συκεκτρουνται, τὴν στιγμήν ἐκείνην, ἐκεῖ. Δὲν ὑπάρχει τότε τίποτε ἄλλο ὅτι αὐτὸν ἐν τῷ κοσμῷ. Ὅσον ἐκεῖνο τὸ χρονικὸν διάστημα δύο ἢ τριῶν ὥρων, ζῆ ἐν ἀδιακόπῳ μέθῃ, ἐν συνεχεῖ πυρετῷ. Φοβεῖται... Νομίζει ὅτι ἡ καρδία του ἐκφεύγει τοῦ στήθους... Θέλει ἐνίοτε νὰ φύγῃ μακρὰν καὶ μὴ παραστῆ εἰς τὸ τέλος. Νὰ ἀκούσῃ ἔπειτα παρ' ἄλλων ὅ,τι θὰ ἤκουεν ἐκεῖ μάρτυς αὐτόπτης, διότι νομίζει ὅτι δὲν θὰ ἀνθέξῃ εἰς τόσον χαρὰν, εἰς τὴν ἀποτυχίαν. Τόσον ὀφθαλμῶν ἢ λάμψιν ἐπ' αὐτοῦ θὰ τὸν κατέκαιε καὶ θὰ τοῦ ἀφήρει τὴν ὀλίγην ἀκόμη καὶ εὐθραυστον ζωὴν του.

Καὶ βραδεία, μοιραῶς, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, καταφθάνει ἡ συνήθης αὐτοῦ μελοχολία. Διατί νὰ ἐπιζητήσῃ τὸν θόρυβον ὅλον

αὐτόν, τὴν συμμετοχὴν τῶσων ἀνθρώπων, τοσοῦτων ξένων, εἰς τὴν ἰδικὴν του χαράν, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ψυχῆς του; Δὲν τῷ ἦρκει αὕτη μὴν; Πρὸς τί ὅλα ταῦτα; Τὸ πολὺ, θὰ γίνῃ λόγος τὴν ἐσπεραν ἐκείνην καὶ τὴν ἐπαύριον. Ἐπειτα, ἢ λήθη ἴσως, πλέον τίποτε... Ἡ μέθη ἐκείνη θὰ παρέλθῃ. Κάλλιον νὰ ἀνέμενεν ἀκόμη... Δὲν κρύπτει ἡ προσδοκία τὸ γλυκύτερον θέλημα ἐν τῷ κόσμῳ; Τῶσων νυκτῶν ἐργασία νὰ διέλθῃ τοσοῦτον ταχεῖα! Καὶ ἐν τῷ ἀορίστῳ τούτῳ αἰσθηματι, ἐν τῇ γενικῇ σιγῇ, λαμβάνει ἀνεπαίσθητως μέρος εἰς τὴν ἀνελεύθερον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του σκηνὴν καὶ ἀφαιρεῖται καὶ μετέχει τῆς προσοχῆς πάντων καὶ ἀναζῆ ἐν ὅλῃ τῇ ζωῇ, ἢν ἐχάρισεν εἰς τὸ ἔργον του, κλέπτων τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως, τοῦ περιπάτου, τοῦ ὕπνου, τῶν διασκεδάσεων.

Ἄλλ' αἰσθάνεται τι ὡσεὶ κρυφίαν χαράν. Τοῦλάχιστον, οὕτω ἐξηγεῖ τὸ κατέχον αὐτὸν αἶσθημα. Ἡ χαρὰ, σπαγία εἰς τὴν ζωὴν του, τῷ προὔξενδε πάντοτε τὴν σύγχυσιν, ἢν αἰσθάνεται τώρα, τὴν ἀτονίαν, ἣτις ἦρχεται νὰ τὸν καταλαμβάνῃ. Κατέχεται ὡσεὶ ὑπὸ πυρετοῦ. Ἐπειτα, κατὰ μικρὸν, ἀπομονεῖ τὰ περὶ

αὐτόν καὶ ἐπανέρχεται ἀκουσίως, ὡσεὶ δι' ἀγνώστου ἰσχυρᾶς ἐλξεως, εἰς τὰς ὥρας ἐκείνας τὰς εὐχαρίστους, καθ' ἃς ἔγραφε τὸ δράμα, τὸ ἀνελεύθερον ἐκεῖ, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐν πραγματικῇ ζωῇ. Ἀναπολεῖ τὸν χρόνον ὅλον, καθ' ὃν καταλείπων τὰ πάντα ἐξῆν μόνον ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ πάθους καὶ τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα ἠγάπα ὡς ἀγαπᾷ ἡ μήτηρ τὸ τέκνον, ὡς φέρεῖ ἀπλήστως τὸ νήπιον τὰς μικύλας του χεῖρας ἐπὶ τῶν κόλπων τῆς γαλουχούσης αὐτὸ μητρός. Ἐνθυμεῖται ὅτι ἐνίοτε κατελίμπανεν ὅλα ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, κεκλεισμένα ἐν τῇ συρτοθῆκῃ τοῦ γραφείου του. Καὶ ὅτε ἐπανελάμβανε τὴν ἐργασίαν, ὁμοίως χεῖμαρρον, τοῦ ὁποῦ ἐμποδίζεται ὁ ροῦς καὶ ὅστις ἀφιέμενος αἰφνης ἐλεύθερος, κατέρχεται ἀγάρρους, θορυβώδης, ὀρμητικὸς, ὡσεὶ ἀντῶν ἐν τῇ βραχείᾳ ἐκείνῃ ἀναπαύσῃ νέας δυνάμεις, νέον πάθος. Καὶ ἔμενεν οὕτω ἐπὶ ὥρας ὅλας γράφων, μόνος ἐν τῇ νυκτί, ζῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ τῶν προσώπων, ἅτινα ἐλαθεν ἐκ τοῦ γύρω αὐτοῦ βίου καὶ διέπλεσε διὰ τῆς φαντασίας καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα τῶν ὁποῦ ἐναντέλαπεν, αὐτὸς μόνος τότε, ἐπὶ τῆς σκηνῆς, τὸν συμπῆν χαρακτῆρα φίλου, τὰ εὐγενῆ καὶ

ὑψηλὰ αἰσθήματα, ἀπερ τῷ ἐνέπνευσε προσφιλεῖς αὐτῷ πρόσωπον, χαρίζων εἰς αὐτὰ ὅλην τῆς ποιήσεως αὐτοῦ τὴν δυναμὴν καὶ αἰσθανόμενος μετ' αὐτῶν ἐν ἐνθουσιασμῷ, ἐν μελαγχολίᾳ. Πῶς δικαίως ἔγραφε, ὡ Vigny, τοὺς δύο ὥραιους σου στίχους: «Ἡ ὥραιότερα στιγμή ἐνοῦς ἔργου εἶναι ἡ στιγμή, καθ' ἣν τὸ γράφωμεν.» Ὅ,τι ζητεῖ ὁ ἄλλος ἐν τῷ θορυβώδει βίῳ μὲ τὰς προσποιήτους σκηνάς του, τὴν ἀπὸ φλαυράν, τὴν ἀνοστον ἐκείνην ἐξέλιξιν τοῦ χρόνου, δὲν εὐρίσκει ὁ ποιητὴς ἐν τῇ πλάσει τῶν προσώπων τοῦ δράματος τοῦ ὑψηλότερον, εὐγενές, κινεῖ τὸν ἔλεον καὶ τὸ δάκρυ, παλαῖον πρὸς τὸ ἀμελίκτον τῆς εἰμαρμένης; Εὐτυχῆς, ἐὰν ἐπέτυχε νὰ δόσῃ εἰς τὴν εἰκόνα του τὸν χρωματισμόν, ὃν ὠνειρεύθη ἐν τῇ συλλήψει τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὥραιου, τῆς θείας ταύτης δυάδος, ἣτις ὀδηγεῖ τὴν φαντασίαν τοῦ καλλιτέχνου καὶ τῷ χαρίζει τὰς εὐτυχεστεράς καὶ θελκτικώτεράς στιγμάς τῆς ζωῆς του καὶ πάλιν τὴν πικροτέραν ἀπ' αὐτῆς ἐποχῆν.

Πικροτέραν... Διότι μετ' αὐτὰς τὸ πᾶν εἶνε μικρὸν, ἀνοστον, πεπερασμένον.

KIMON MIKHAELIDHS.

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΚΟΡΑΙ

Ἀκολουθῶν τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποῖαν ἐσκίαζον αἱ πασχάλαί καὶ ἔφραττον δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ οἱ κλάδοι τῶν κυνορρόδων, ὁ νέος ἔβησεν εἰς τὸ τρίστρατον.

Εἰς τὴν γωνίαν ἐκάστης τῶν τριῶν ὁδῶν ἴστατο μία κόρη.

Ἡ πρώτη ἦτο ξανθὴ, ἡ δευτέρα μελαχροινὴ καὶ ἡ τρίτη πυρόχροος.

Ἡ ξανθὴ εἶχε γαλανοὺς ὀφθαλμούς, ἡ μελαχροινὴ πρασινωποὺς καὶ ἡ πυρόχροος εἶχεν ὀφθαλμούς μαύρους.

Ἡ πρώτη ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα τῆς ὀλίγα ἰα· ἡ δευτέρα ἔφερεν εἰς τὸ περιστήθιον τῆς δέσμην γαρυφάλλων ἡ τρίτη εἶχεν εἰς τοὺς ὀδόντας τῆς ῥόδον κόκκινον ὡς τὸ αἶμα.

Ἡ πρώτη ἦτο λιγερὴ, τὸ κυματίζον σῶμα τῆς πλήρες παρθενικῆς χάριτος, τὸ βλέμμα ἀθῶν τὸ μέτωπον ἀγνον καὶ ἐπὶ τοῦ δερματός τῆς διαφανὸς ἠπλοῦτο τὸ λεπτότατον χρῶμα τῆς αἰδοῦς.

Ἡ δευτέρα ἦτο ὑψηλὴ· τὸ εὐθὺ ἀναστημά τῆς πλήρες αἰθρίας χάριτος, τὸ βλέμμα καῖον, τὸ μέτωπον ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ τοῦ βελουδίνου δερματός τῆς ἠπλοῦτο ἡ φαιδρὰ ἀντανάκλασις τῆς ἠδονῆς.

Ἡ τρίτη ἦτο μικρόσωμος· τὸ κομψὸν σῶμα τῆς πλήρες προκλητικῆς χάριτος, τὸ βλέμμα σπινθηροβολοῦν, τὸ μέτωπον προκαλοῦν σύγχυσιν πνεύματος καὶ τὸ δέγμα τῆς στίλβον ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς φιλαρεσκείας.

Καὶ εἶπεν ἡ πρώτη κόρη εἰς τὸν νέον.
— Εἶμαι ἡ μνηστὴ σου.

Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις σὲ περιμένει, φοβισμένη, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ δειλὴ τῆς καρδίας ἠνοιχθῆ εἰς ἀγνώστους πτήσεις. Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις σικρῶ σκεπτομένη σὲ τὸν κραταῖον νικητὴν τῆς. Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις θὰ σὲ περιστοιχίσῃ ἀκαταπαύστως διὰ τῆς στοργῆς τῆς, σέ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε τὴν ψυχὴν τῆς ὀλόκληρον. Εἶμαι ἡ πιστὴ σύντροφος, ἣτις θ' ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα σου ὑπὸ τὴν στέγην σου, ὡς ἐχέγγυον τῆς ἀδιαρρήτου ἐνώσεως μας.

Εἶμαι ἡ μνηστὴ σου, νέε. Θὰ σὲ ἀγαπῶ πάντοτε.

Ἡ δευτέρα κόρη εἶπεν εἰς τὸν νέον:
— Εἶμαι ἡ ἐρωμένη σου.

Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις σὲ περιμένει, περιεργός, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ τολμηρὰ καρδία τῆς ἠνοιχθῆ εἰς ἀγνώστους πτήσεις. Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις συνταράσσεται σκεπτομένη σε, καὶ ἣτις θὰ παραδοθῇ εὐθύμως εἰς σὲ τὸν φαιδρὸν νικητὴν τῆς. Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις θὰ σὲ περιστοιχίσῃ μίαν στιγμήν μὲ τὴν στοργὴν τῆς, σέ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ἐν μέρος τῆς καρδίας τῆς. Εἶμαι ἡ εὐλαβὴς σύντροφος, ἣτις θὰ συμμερισθῇ τὰς ἠδονάς σου, ἐφ' ὅσον θὰ διαρκέσῃ ἡ παροδικὴ μας ἐνώσις.

Εἶμαι ἡ ἐρωμένη σου, νέε. Θὰ σὲ ἀγαπῶ ἐπὶ τινὰ καιρὸν.

Καὶ ἡ τρίτη κόρη εἶπεν εἰς τὸν νέον:
— Δὲν εἶμαι οὔτε μνηστὴ σου, οὔτε ἐρωμένη σου.

Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις οὐδέποτε σ' ἐπερίμενε, διότι οὐδέποτε ἠνοιχθῆ ἡ καρδία τῆς εἰς ἀγνώστους πτήσεις, Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις διασκεδάσει σκεπτομένη σε, καὶ ἣτις

θὰ προσποιηθῇ ὅτι θὰ παραδοθῇ εἰς σὲ τὸν χαμερπῆ σκλάβον τῆς. Εἶμαι ἐκείνη, ἣτις θὰ σὲ βασιλίσῃ ἀκαταπαύστως, σέ, ὅστις δὲν θὰ συγκινήσῃ ποτὲ μίαν τῶν ἰνῶν τῆς καρδίας τῆς. Εἶμαι ἡ κακὴ καὶ φιλάρεσκος σύντροφος, ἣτις θὰ σὲ ἀπατᾷ καθ' ὅσον τὸ διάστημα τῆς ἀξιοθρηνητοῦ ἐνώσεως μας.

Εἶμαι ὃν ἀνεῖ ὀνόματος. Δὲν θὰ σὲ ἀγαπήσω ποτὲ.

Καὶ ὁ νέος ἐκύτταξε τὰς τρεῖς κόρας, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης.

Ἡ πρώτη, ἡ μνηστὴ, ἐκάθησεν ἐφ' ἐνὸς λίθου καὶ ἤρχισεν νὰ κλαίῃ.

Ἡ δευτέρα, ἡ ἐρωμένη, ὕψωσεν ἐλαφρῶς τοὺς ὠμους τῆς καὶ ἀνεχώρησε βραδέως.

Ἡ τρίτη, ἡ φιλάρεσκος, ἐξερράγγη εἰς ἡχηρὸν γέλωτα καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν.

Ὁ νέος ἔτρεξε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, ἔτρεξε κατόπιν τῆς.

(Μήμησις)

I. II.

ΣΤΑΓΟΝΕΣ

Αἱ μελαχροινὰι ἀπατοῦν, αἱ ξανθαὶ προδίδουσι.

Εἶνε πολὺ εὐκολώτερον νὰ εἶνε εἰς καλὸς πρὸς ὅλους παρὰ πρὸς ἕνα.

Ἡ γυνὴ, λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, ἦτο τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ θεοῦ. Θα τὴν ἐκτασῇ τὸ ἔσπερας τοῦ Σαββατοῦ καὶ θα ἦτι πολὺ κυραμένος.

Ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει τὸ δαιμον, τελειοῦν ἡ φιλία.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ

ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΕΝ ΤΗ 14/26 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ: Ο ΙΗΣΟΥΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΜΑΡΘΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΡΙΑ

Τὸ Χαρτοπαίγιον διὰ μὲν τοὺς εὐφροεῖς εἶνε διασκέδασαι, διὰ δὲ τοὺς βλάκας ποθος.

Α Δουμάς υἱός.

✱

Ἡ φίλια, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τις πρὸς γυναικα νίαν καὶ ὠραίαν εἶνε ἔρωσ με προσωπίδα.

✱

Αἱ λύπαι μας εἰς ὅσους δὲν προξενοῦν θλίψιν, προξενοῦν πλῆξιν.

Κάρολος Ναρζί

✱

Εἰς τὴν ἀογὴν ἐκάστον δρόμον τῆς ζωῆς, ὅστις φέρει πρὸς τὸ κακόν, ἵππῳρει πινακίς, προαναγγέλλουσα τοῦτο. Ἄε ὄψονται ὅσοι δὲν εἰδέουρον ῥ' ἀναγινώσκουρον.

Cherbuliez.

✱

Δὲν εἶνε τόσον δύσκολον τὸ νὰ κάμωμεν θυσίαν δι' ἄλλους, ὅσον δύσκολον εἶνε τὸ νὰ δεγθῶμεν θυσίαν, τὴν ὁποίαν ἄλλοι κάμνουρον δι' ἡμᾶς.

Ὁκτάβιος Φεγιά.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε, κυρίαί καὶ δεσποινίδες, ὅτι ἡ ἐντελής μεταβολὴ ἐσθῆτων ἢ πῖλων ἢ καὶ τῶν δύο συγχρόνως, σὰς μεταβάλλει καθ' ὀλοκλήριαν ἢ ἐσθῆς μεταβάλλει τὸ σῶμα, ὃ πῖλος τὸ πρόσωπον. Ἀκολουθεῖτε τὸν συρμόν, ἀλλὰ μὴ ὑποδουλοῦσθε εἰς αὐτόν. Ἐκάστη μορφὴ, ἕκαστον σῶμα ἔχει ἀνάγκην ἰδιαιτέρας ἐξωτερικῆς περιβυλῆς ὅπως ἀναδειχθῆ· μὴ νομίζετε ὅτι εἰς ὅλας πηγὰς εἶνε τὸ αὐτὸ κόψιμον τοῦ φερέματος ἢ ὃ αὐτὸς σχηματισμὸς τοῦ πῖλου ἢ τὸ χρῶμα τῆς μόδας. Ἐρωτήσατε τὴν καλαισθησίαν σας, τὸν καθρέπτην σας, τοὺς γνωστοὺς σας, καὶ εἴτετε ἀπαξ διὰ παντὸς πῶς πρέπει νὰ ἐνδύεσθε. Ἄν οἱ κατὰ καιροὺς συρμοὶ ἀπαιτοῦν νὰ μεταβάλλετε ἐνδυμασίαν, προσπαθήσατε ἢ μεταβολὴ αὐτὴ νὰ γίνηται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ ἀνεπαίσθητως. Ἡ αἰφνιδία ἐξωτερικὴ μεταβολὴ σὰς μεταβάλλει αἰφνιδίως καὶ σὰς τὰς ἰδίας· γίνεσθε ἄλλαι· καὶ μεταβαλλόμεναι οὕτω συχνὰ συνειθίζετε τὴν καρδίαν τῶν συζύγων ἢ τῶν μνηστήρων σας εἰς τὴν ἀστάθιαν· διότι μεθ' ὅλας τὰς θεωρίας τῶν ἰδεολόγων ὃ ἔρωσ ἔχει μεγίστην σχέσιν πρὸς τὴν μορφήν· πως θέλετε λοιπὸν νὰ μένη σταθερὰ ἢ συμπάθεια, τὴν ὁποίαν ἐμπνέετε ὅταν ὑποχρεοῦντε τοὺς θαυμαστοὺς σας νὰ σὰς βλέπουρον συχνὰ ὑπὸ νέαν μορφήν;

«Αἱ γυναῖκες, λέγει ὁ Michelet, νομίζουσι ὅτι διὰ τῶν συνεχῶν καὶ ἐντελῶν μετεμφιέσεων κατορθοῦν νὰ συγκρατήσουσι τὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον ἐμπνέουσι ἀπατώνται ἀπάτην μεγάλην. Αἱ διὰ τῶν συχνῶν μετεμφιέσεων συχναὶ καὶ νέαι ἐντυπώσεις τῆς καρδίας, ἐπέρχονται συγκεχυμέναι. Εὐρίσκειται τις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ εἰς τὰς γυναῖκας αὐτάς: Ἄγάπη μου, μὴν ἀλλάζης τόσον συχνά.

Γιατὶ ἀναγκάζεις τὴν καρδίαν μου, τὴν πίστήν μου καρδίαν νὰ γίνῃ ἀπιστή; Χθὲς ἦσο διαφορετικὴ καὶ ἦσο τόσον ὠραία! εἶχα ἀρχίσει νὰ σ' ἀγαπῶ ἔτσι ὅπως ἦσο χθὲς· σήμερον δὲν εἶσαι ἢ ἰδία· δὲν σὲ ἀναγνωρίζω πλέον! Μὴ μὲ συνειθίζης εἰς τὰς μεταβολὰς καὶ μὴ μὲ ἀναγκάζης νὰ γίνωμαι ἄστατος».

Καὶ τὸ κτενίσμα, καὶ αὐτὸ σὰς μεταβάλλει· δὲν εἶσθε βεβαίως ὑποχρεωμένοι, καὶ ὄχι μόνον δὲν εἶσθε ὑποχρεωμένοι, ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ προροκλαῖσθε εἰς τοὺς συρμούς τῶν μπετέρων σας· ἡ πρόοδος ἀπαιτεῖ μεταβολὴν καὶ μεταβάλλει τὸ πᾶν· ἀλλὰ χάριν τῆς καλαισθησίας, χάριν αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος, ἢ μεταβολὴ σας πρέπει νὰ εἶνε συστηματικὴ, ἤρεμος, σύμφωνος πρὸς τὸν ἰδιαιτέρον τύπον τῆς μορφῆς σας· πρὸ πάντων δὲ αἱ μεταβολαί σας νὰ εἶνε τοιαῦται, ὥστε νὰ μὴ ἀνατρέπουσι ἄρδην τὰς ἐντυπώσεις τῶν ὁποίων χθὲς ἐγίνατε πρόξενος.

Μεταβάλλεσθε χωρὶς νὰ μεταμορφοῦσθε· ἰδοὺ τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κατορθώσατε νὰ διατηρήσατε ἀκμαίαν, σταθερὰν καὶ ἀκλόνατον τὴν πίστιν τῶν ἀγαπῶντων σας.

ΕΠΙ ΤΟΥ ἈΡΧΑΙΟΥ ΘΕΡΜΟΥ

Ἔχετε ἴδῃ ποτὲ τὴν λευκὴν χαλινόστρωτον κοίτην χειμάρρου κατερχομένου ἐλικοειδῶς ἀνά μέσων στενῶν χαραδρῶν καὶ εὐρείας πεδιάδος, ἐν μέσῳ χλοερῶν τοπειῶν καὶ πλουσίας βλαστήσεως χρυσιζομένην ἐν ὄρῳ ἔαρος ὑπὸ τῶν πρώτων ἀκτίνων τοῦ ἀνίσχοντος ἡλίου, ἐξ ἕψηλῆς κορυφῆς ὄρους, δίκην μεγαλοπρεποῦς στέμματος, καταυγάζοντος τὴν βραδέως καὶ ἡδυπαθῶς ἐξυπνώσκον φύσιν ὑπὸ τὴν θαλπωρὴν τῆς ζωῆς;

Μία τοιαύτη μαγεία ἐξετυλίσσετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου Ἱεροσολάντινα πρῶταν Αὐγούστου ἐντὸς τῆς ξηρᾶς κοίτης τοῦ ξηροποτόμου Ἐρμίτασας, κάτωθεν τῶν ὑπηρειῶν τοῦ Πανατιωλικοῦ (Κυρᾶς Βγένας) ὄρους, ἐνθα πρὸ τῆς καταφύτου αὐτοῦ πλείρῳς ὑψοῦτο ἀπόκρημνον τὸ ὄρος Βλοχος, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἐμέλλομεν ν' ἀνέλθωμεν τὴν πρῶταν ἐκείνην, ἐγὼ μὲν χάριν ἐκδημῆς, ὃ συντροφὸς δὲ, νεαρὸς καθηγητῆς τῶν ἑλληνικῶν, χάριν ἀρχαιολογικῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου Θέρμου, μὲ ἐν τευχῶς Πανσάντιον ὑπὸ μάλης, καὶ ὃ σπιθαμιαῖος Γιάννης χάριν ὁδηγοῦ, ἂν καὶ ἠγνοεῖ ἐντελῶς τὸν ὄρομον καὶ αὐτὸς, ὅπως καὶ ἡμεῖς, καθ' ἕξινος τῶν μερῶν ἐκείνων, καταγόμενος ἐκ τῆς πολυπαντοῦς Ἑπείρου, ἕνα μικροσκοπικὸν ὄν καὶ αὐτὸ ἐν μέσῳ τοῦ μεγάλου ἔσμου τῶν μεταναστευτικῶν συμπατριωτῶν του, οἵτινες κατέρχονταί ἀπειροπληθεῖ, γιὰ νὰ φάνε τὸ ψωμί τους εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ἐπὶ πολλὰ εἶπῃ, ἐγκραταλείποντες εἰς τὴν ἴχνην τῶν καὶ πατρίδα, καὶ γονεῖς, καὶ συζυγοὺς, καὶ τέκνα.

Ἐν τούτῳ διὰ τῆς πρὸς τὸ ἐμπρὸς

πάντοτε πορείας ἐκινδυνεύουσα νὰ παρεκκλίνωμεν μεγάλως τῆς πρὸς τὸ βουνὸν ἀόδου, ἂν δὲν μᾶς ἔδειχναν τὴν στράτα χωρικοὶ τινες κατὰ τύχην διερχόμενοι ἐκεῖθεν. Καὶ οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι βλέποντες τὴν ὀλίγον παράδοξον περιβολὴν τοῦ συντρόφου μου, μὲ τὸ ἐξηρημένον πλάγιον τῆλεσκοπίον του, μὲ τὴν ἰδιορρυθμὸν κίτρινωπὴν ψάθαν του, καὶ μὲ τὸν Πανσάντιον ἐπὶ τῶν γονάτων, ἐστάθησαν ἐπὶ πολὺ ὀπισθὲν μᾶς ἀτεινίζοντες μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμούς, ὑπεικοντες ἰσως καὶ αὐτοὶ εἰς καμμίαν ἰδιαιτέραν ὀρμέμφυτον ἀδυναμίαν τῶν...

Ἀνῆλθομεν τὸν δεξιῶν τοῦ ποταμοῦ ὑψοῦμενον λόφον, ἐνθα ἐχαράσσετο ἀρεκτὰ εὐρεία ἢ ὁδὸς ἐν μέσῳ τῶν πυκνῶν ἀμπελῶνων καὶ ἐλωίων τῆς πέρας Ρουπακιᾶς. Θεσπεδία ἀποψὺς ἐπληξε τότε τοὺς ὀφθαλμούς μας.

Ὡ! ἡ φύσις! ἡ φύσις! ἡ μέγα αὐτὸ κάτοπτρον τῆς δημιουργίας, ἡ αἰωνία αὐτὴ ταρθένος, ἡ ὠραία, ὡς ἡ ἀδελφὴ γύμνη τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ἄσματος τῶν Ἀσμάτων, ὃ κεκλεισμένος ἐκεῖνος κῆπος, ἡ κεκλεισμένη ἐκεῖνη βρύσις, ἡ ἐσφραγισμένη ἐκεῖνη πηγὴ, ἡ πηγὴ ἐκείνη μύρων, τὸ φρέαρ ἐκεῖνο ὕδατος ζωντος, οἱ ρυακες ἐκεῖνοι τοῦ λιθάνου...! ὦ αἰωνία παρθένος φύσις, ὁποῖαν ἀνεξάντητον θάμβωσιν ἀναδίδεις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας... 10 Πανατιωλικὸν ἀνεψάφη γραφικώτερον παρὰ ποτε μὲ τὰ χαριέντα πυκνὰ πεῦκά του, μὲ τὰς ὑψικαρήνους ἐλάτους του, ἀνερχομένης πρὸς τὴν ψαλακρὰν κεφαλὴν τοῦ δίκην μαυροφύρων καλογραίων. Δυτικώτερον τῶν ὑπορειῶν τῶν λευκαζεν ἢ μακρὰ χωρὶς τῆς σημοσίας ὁδοῦ, διερχομένης διὰ μέσου τῶν εσπαρμένων ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πεδιάδος χωριῶν. Κατωτέρω δὲ ἐξετείνεται ἡ λεία ἐπιφάνεια τῆς Τριχωνίας λιμνης, τῆς γαλανῆς αὐτῆς ἀδελφῆς τῆς υστιαχίας, ὅπουθεν μᾶς διαγραφομένης, ἀνακαλωσα ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῆς τὰς χρυσᾶς ἀκτίνας του ἀνυψομένου ἡλίου.

Διμνη γοῦσα! Ἄπο μακρὰν ἢ μέθη τῶν αἰσθησεων ποσον ἐπαρομοιάζει μὲ τὴν μαγικὴν οπτασίαν τῆς διαπύρου εὐτυχίας, ἢ τις κατατρύχει τὸν νοῦν, τὴν ψυχὴν μας, ἐν ὅσῳ σφύζουσιν αἱ φλέβες μας... Ἡ μαγικὴ ἀποψὺς σου πόσας φορας με μεμυσε, παιδίον ἀκομή, ἀτεινίζοντά σε μακρὰν, ἐκ τῶν παραθύρων μου! Καὶ ὅμως ὅταν ἔφερα τὸ βῆμα πρὸ τῆς μαλανῆς ἀμμοιδίης σου, καὶ ἀνέπνευσα τὴν νοσῶδι πνοὴν τῶν ἀκτῶν σου, πόσον σὲ εἶρον καὶ σὲ πεζὴν, ὄχαριν...

Ἐδαδίζομεν τώρα, παρακάμπτοντες, πρὸς τὰς ἐκεῖ πλυσίον τῆς ὁδοῦ καλύδας τῶν χωριῶν, ἐν μέσῳ γημῶν στελέχων μακρᾶς καπνοφύτειας, ἢν ἀφέντες ὀπίσω ἐλάθομεν τὴν πρὸς τὸ βουνὸν ὁδόν, κατ' ἀρχὰς μὲν ὀμαλὴν, ὑποφερτὴν, κατόπιν δὲ διερχομένην διὰ μέσου πυκνῶν λοχμῶν, τὸρα μὲν ἀνερχομένην ἐπὶ κορυφῆς γάχεως, τὸρα δὲ κατερχομένην ὀποτόμως εἰς τὸ βάθος γαράδρας, ἵνα ἀνέλθῃ ἐκ νέου. Ἀπέραντος ἕκτασις πυκνῶν, πλοισσιώρων δασῶν, συγκεκλιμένων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐξ ἀγρίων καὶ μέρων ἅμα ἐλαίων, ἐξετεινοντο περίε

τῶν βουνῶν, ἀλλὰ μὲν ὑποκαλπίζοντα εἰσέτι ἐκ τῶν τελευταίων ἐμπρησμῶν ἀγροίκων βοσκῶν, ἀλλὰ δὲ ἐγκατελειμμένα εἰς τὴν τύχην τῶν οἰκτρῶς Χροναΐται, γηραλέαι ἐλαΐαι δεικνύουσαι τάσιν πλουσίας καρπώσεως, γονιμότητα πλουσίας ἐσοδείας ἀπομένουσιν ἐκεῖ μῶς τῆς ἐρημίας, ὀλοκλήρους χρόνους. Καὶ ἐπὶ πείσματι, νομίζεις, ἢ εὐλογημένη ἐκείνη γῆ, ὡς ἄλλη γῆ Χαναάν, ὅσον πυρπολεῖται, ὅσον ἀπογυμνοῦται, τόσον ἀναψύει ἐκ τῶν σπλάγχχνων τῆς. Συνειδημένη λίαν εἰκὼν τῶν μερῶν ἐκείνων, ἐνθα καὶ ἐν τῇ ἀπωτάτῃ αὐτῶν γωνίᾳ βασιλεύει ἢ ἀργία κ' ἢ ἐθελοκακία. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὁδοῦ συνηντήσαμεν τοὺς χωρικοὺς ἐξηπλωμένους εἰς τὴν παχεῖαν χλόην ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν φυλαωμάτων τῶν δένδρων, ἀλλοὺς μὲν κοιμωμένους, ἀλλοὺς δὲ χαρτοπαικτοῦντας. Εἰς τι μέρος μάλιστα, καθ' ὃ ἢ στενωπὸς ἦτο λίαν δύσδατος, καὶ ἠναγκάσθημεν ν' ἀφιππεύσωμεν, ἐπλησίασα χωρικὸν τινα, μακαρίως καθήμενον ὀκλάδην ὑπὸ τὴν ρίζαν δένδρου, καὶ κόλποντα ραθύμως διὰ τοῦ μαχαιρίου του, γὰρ νὰ περνᾷ ἢ ὦρα, μικρὸν κλάδον δένδρου, καὶ τὸν ἠρώτησα :

— Τί κάνεις αὐτοῦ, πατριώτη ;

Μοῦ ἔρριψε κατ' ἀρχὰς ἐν βλέμμα μεστὸν ἀπορίας ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ μου, καὶ ὕστερα δυστροπῶν ἀνεφώνησεν ἀγερώχως :

— Γιά ! δὲν βλέπεις !...

— Ἄμ' ! τί κάνεις ;

— ὦ ! ἀδερφε κ' ἐσύ ! μὲ διέκοψεν ἀπειλητικός, γὰρ πελεκάω...

Διήλωμεν μετ' ὀλίγον διὰ μέσου τοῦ χωρίου Βλοχοῦ, ἀποτελουμένου ἐξ εὐαριθμῶν πενιχρῶν οἰκημάτων, τῆς πρωτεύουσος αὐτῆς τοῦ δήμου Θέρμου. Τὰ οἰκήματα τῶν χωρικῶν εἶνε ἀποκεκρυμμένα ἐντελῶς ἐντὸς ὑψηλῶν ἀμφιλαφῶν δένδρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται ἢ δροσερῆς καρυδιᾶς, μὲ τὰ πλατέα φύλλα των, καὶ τὸν γλυκὺν ψιθυρισμὸν των, ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν ὁποίων πλῆθος κοσσύφων ἐθορύθει μεγάλως. Ἐποτῖσαμεν τοὺς ἵππους μὲ τὰ διαυγῆ νάματα ρεούσης ἐκεῖ που κρήνης, παρὰ τὰς ρίζας πανψηλῶν πλατάνων, παρ' ἣ χωρικά τινας φλυαροῦσαι ἀπειρώς, ἐλευκαῖνον ἄθλια τινὰ ῥάκη. Ἄνδρα δὲν συνηντήσαμεν ποσῶς. Θὰ ἐκοιμῶντο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οἱ μακάριοι ὑπὸ τὰς σκιάς τῶν πλεοναζουσῶν ἐκεῖ καρπῶν, τοῦθ' ὅπερ δικαιολογεῖ πολὺ τὴν νάρκωσιν ταύτην τῶν ἐγχωρίων, διότι κατὰ τὸν Πλούταρχον : τὴν «καρύαν οὕτως ὠνόμασαν, ὅτι πνευμία βαρὺ καὶ παρατωκὴ ἀφιεῖσα λυπεῖ τοὺς ὑπ' αὐτὴν παρακεκλιμένους.» Καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἐφαίνοντο μετὰ κόπου κύπτουσαι ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καὶ μετὰ ραθυμίας ὑψοῦσαι τὸν κόπανον. Εἰς τὴν ἐρώτησίν μας : ἀπό ποῦ πάνε στοὺς μοναστήρι; μᾶς ἐκύτταξαν κατ' ἀρχὰς περιέργως, κ' ὕστερα ἠμμεῖς διῶσαι μεταξὺ τῶν ἠρεκθῆσαν ν' ἀνταλλάξωσιν ὀλίγας λέξεις μὲ τὸν Γιάννην, ὅστις κύπτων ἐπὶ τοῦ σελαχίου του, ὀλιγώρει ν' ἀνάψῃ τὸ σιγάρον του μὲ τὸ τσακμάκι του, ἵνα τὰς παρατηρήσῃ ἀνετώτερον διὰ λοξῶν βλέμμάτων. Πρὸ

τῆς εἰσόδου μας ἀκόμη εἰς τὸ χωρίον παρατηρήσαμεν ἐλειψοειδεῖς σειρὰς τειχῶν ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων, πρὸς οὓς ὁ καθηγητὴς ἔρριπτε συχνὰ διάπυρα βλέμματα, ἐκ τοῦ ἐφιππίου του. Ἡ ἀνάβασις πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ εἶνε ἀρκετὰ ἐπιπόνοος. Ἡ ἀνωφερὴς ἀτραπὸς ἀνελεύθεται διὰ συχνῶν περιστροφῶν, καὶ γέμει ὀγκωδῶν λίθων καὶ ὄξεων χαλίκων, πρὸς οὓς προσκόπτεται ἐπιπόνως τὸ βῆμα. Ἠναγκάσθημεν ν' ἀφιππεύσωμεν καὶ μεθ' ἡμῶν ὦρας καὶ πλέον πορείαν ἐβθάσαμεν πρὸ τοῦ φυσικοῦ μᾶλλον ἢ τεχνικοῦ περιδόλου, τοῦ περιφράσσοντος τὴν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ ὑπάρχουσαν μονὴν τῆς Θεοτόκου. Ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς ξυλίνης θύρας τοῦ περιδόλου γίνεταί πλέον καταφανὴς ἢ μακρὰ σειρὰ τοῦ ἀρχαίου τείχους, καὶ τὸ βλέμμα πρὸ τῆς εἰσόδου ἐκείνης ἐνδίδει νὰ ἐκλάδῃ αὐτὴν ὡς λείψανον ἀρχαίας τινος ἰσῶς πύλης φρουρίου. Ὁ σύντροφός μου μὴ κλείσας εἰσέτι τὸν Ἰαυσανίαν, ἔτρεχε τότε ἐπάνω κάτω περιεργαζόμενος τὰ τῆδε κάκεισε προκύπτοντα ἐκ τοῦ ἐδάφους λείψανα τῶν ἀρχαίων τειχῶν, ἀσθμαίνων, κάθιδρος, κατακόκκινος καὶ παρατηρῶν μετὰ περισσοῦς εὐλαθείας, καὶ μετὰ πολλοῦ πόνου τοὺς ἀψύχους ἐκείνους λίθους, ὡσεὶ τοὺς ἠρώτα περὶ τοῦ παρελθόντος, καὶ στενοχωρούμενος ἰσῶς, ἐπειδὴ δὲν εὗρισκέ τι ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς, ἀκτινά τινα φωτὸς μῶς τῆς μεγάλης ἀχλὺς, ἵτις ἐπικαλύπτει τὰς σελάδας τῆς ἱστορίας, ὡς πρὸς τὴν διαμψιδοποιημένην θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως τοῦ Θέρμου. Ὁ Γιάννης διαγύσας τόσῃν ὦραν πεζὴν πορείαν ὑπὸ τὸν καυστικὸν ἥλιον, καὶ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς τσίτσας ἀπέσταξεν ὄλος ἐξ ἰδρώτος. Ὁ ἀτυχὴς ἄνθρωπος φθάσας εἰς τὸ ἄπλωμα τοῦ βουνοῦ ἔδωσε προχείρως ἐκεῖ τοὺς ἵππους ἐκ τινος δένδρου, κ' ἐνατενίσας πρὸς στιγμὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Βλαχολοῖτσας ἀνασπιλωθεῖσας ἐκεῖ, ὡς λέγεται, ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔκαμε μετὰ πολλοῦ κόπου τρεῖς τὸν σταυρὸν του κ' ἐξηπλώθη ὑπὸ τὴν σκιάν ψυομένων τινῶν ἐκεῖ δένδρων. Ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἀνάψας σιγάρον καὶ περιεργαζόμενος βραδέως τὴν στέραν τοῦ προναλίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ πτωχὰ κελλία τοῦ ἐρημίτου μοναχοῦ, ὅστις ἀποζει ἐκεῖ εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς μονῆς, καὶ ὅστις εἶχεν ἀπέλθῃ τὴν πρωίαν ἐκείνην κατὰ τὰς πληροφερίας τοῦ Γιάννην παρὰ τῶν χωρικῶν, ἀπὸ ὄρθρου βαθέος εἰς τὴν πόλιν πρὸς προμήθειαν τροφίμων καὶ ἄλλων ἀναγκαίων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐξοδεύσῃ κατὰ τὴν τελευταίαν πανηγυρὶν τῆς μονῆς, πανηγυρίζουσας τὴν 24 Αὐγούστου. Μετ' ὀλίγον ἀφίκετο καὶ ὁ φίλος μου, ἐξαπλωθεὶς καταγῆς αὐτὴν τὴν φορὰν λίαν κεκοιμηκῶς. Τὸν ἀφῆκα ν' ἀνάψῃ σιγάρον, καὶ τὸν ἠρώτησα ὕστερα περὶ τῶν ἐρευνῶν του ὑπομειδιῶν.

— Λιθάρια !... λιθάρια φίλε μου ! μοῦ ἀπάντησε μὲ τὴν ἰδιάζουσαν μανιάτικην προφορὰν του.

— Καὶ ὅταν σκέπτεται κανεῖς, ἐξηκο-

λούθησεν, ὅτι σ' αὐτὴ τῇ θέσει ποῦ καθήμεθα τότε, ἀπέστειλεν ἄλλοτε ὁ πλοῦτος κ' ἡ δόξα τῆς πλουσιωτέρας καὶ τῆς μεγαλύτερας Αἰτωλικῆς πόλεως...

Κ' ἐσιώπησε συμπληρώσας τοὺς λόγους του δι' ἐνὸς ἐταστικοῦ γύρω βλέμματος, περιτρέφων πάντοτε τὸν Πausανίαν μεταξὺ τῶν χειρῶν του. Ὁ λίαν ἀποκεκμηκῶς Γιάννης ἤκοιε μὲ ἀνοικτοῦς ὀφθαλμούς, θεωρῶν μετὰ θάμβους ποτε τὸν ὀμιλοῦντα καθηγητὴν, καὶ πότε τὸ μικρὸν τεῦχος τοῦ Pausανίου, ὡς ἀπλοῦς ἀγρότης πρὸ τῆς μαγικῆς ὀπῆς πλανοδίου πανοράματος. Τὸν διέκοψα τῆς ἀφοσιώσεώς του :

— Τὸ λὲν καλὰ τὰ κότσια σου ρὲ Γιάννη... καὶ σὲ ἀνήφορο μάλιστα ! Ἄνεσηκῶθη ἀπομάσσων τὸ μέτωπον διὰ τῆς φουστανατέας του.

— Τί τὰ θέλεις ἀφέντη ! μ' ἔκαψεν τὸ λιοπῶριν... ἐψέλλισεν, ἐξακολουθῶν νὰ ἀπομάσσεται.

Ἐπῆλθεν ὀλίγων στιγμῶν σιγῆ, τὴν ὁποῖαν διέκοψεν ὁ Γιάννης ὑψώσας τὸν δείκτην τῆς χειρὸς πρὸς τὴν ἀριστερὰν μας ἐκτεινομένην πλευρὴν ἀπορρώγῃ βράχου, ὑψουμένου ἐκεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας.

— Καὶ δὲν θὰ παύσετεν ἐκεκαπάνου ; ἠρώτησε.

— Ποῦ ! ἀνέκραξεν ὁ καθηγητὴς φέρων εὐθὺ τὸ ἀορίστως πλανώμενον βλέμμα του πρὸς τὸ μέρος τοῦ βράχου.

— Νά ! ἐκεκαπάνου, κύρ δασκαλε, ἐξηκολούθησεν ὁ Γιαννιώτης. Μπορεῖ νὰ μὴν ἔνε κᾶναν στρατί ;...

Ἄ ! ἀνεφώνησεν ἀνεγεροθεὶς καὶ σύρων με ἐκ τοῦ βραχίονος ὁ φίλος μου πρὸς τὸν βράχον, ὁμοιάζοντα μὲ τεχνικὸν ὀχύρωμα ἐκτισμένον διὰ τεραστῶν ἀξέστων λίθων ἐρριμένων, τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὑπὸ τῆς ἰδιοτρόπου φύσεως, ξέρεις ποῦ θᾶνε τὸ βουνὸ ποῦ συνήρχοντο κάθε φθινόπωρο οἱ ἀπόκλητοι τῶν Αἰτωλῶν ;

Κ' ἐπροχωρήσαμεν.

Μετὰ πολλὰς ἀνιχνεύσεις εὔρομεν τέλος τὴν ἀνωφερῆ στενωπὸν, ἵτις φαίνεται ἀλλοῦ μὲν λελαξευμένη ὑπὸ σμίλης ἐπὶ τῶν κρημνωδῶν πλευρῶν τοῦ βράχου, ἀλλοῦ δὲ ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως. Μόλις δύναται νὰ διέλθῃ τις δι' αὐτῆς μὲ κίνδυνον νὰ ριθῆῃ κάτω εἰς τὴν ἐλαχίστην ὀλισθησὶν μικροῦ λίθου. Ὀχυρότερον, ἀπορητότερον τεῖχος δὲν ἠδύνατο νὰ εὔρωσιν οἱ πολλοὶ ἀπόκλητοι, ὅπως συσκέφθωσι περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ κράτους των. Ὁ ἐχθρὸς ὑπερβαίων τὰ ὄρια τῆς χώρας καὶ λεπτατῶν τῶν γῆν, προσέκοπτε διαφθειρόμενος ἐξ ὀλοκλήρου πρὸ τῆς ἐκ φύσεως μᾶλλον ὀχυρᾶς πόλεως, ἵτις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήρχετο ἐκ τῶν ὑπωρειῶν τῶν πέριξ βουνῶν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου τούτου. Ἄναπολῶ διὰ τοῦ λογισμοῦ τὸν ὀμφαλὸν τοῦτον τοῦ Αἰτωλικοῦ ἔθνους ἐν πλήρει τῇ ἀκμῇ καὶ τῷ πλούτῳ αὐτοῦ. Ἄνοικοδομῶ τὸ ἀρχαῖον Θέρμον ἐν δλητῇ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτοῦ, μὲ τὰς καλλιμαρμάρους οἰκοδομὰς του, μὲ τὰς πλουσίας λείας καὶ λάφυρα, ἄτινα ἐστόλιζον ναοὺς καὶ οἰκοδομήματα, προερχόμενα συνήθως ἐκ τῶν συχνῶν ἐπιδρομῶν καὶ

ἀρπαγῶν τῶν ἀγερώχων ἀνδρῶν του, εἰσβαλλόντων περιοδικῶς εἰς τὰς γειτονικὰς χώρας, καὶ προπάντων εἰς τὴν ὁμορον Ἀκαρνονίαν, μεθ' ἧς συνεδέετο δι' ἀδιαλλάκτου μίσους, καὶ ρίπτων τότε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς ἠρημωμένης ταύτης γῆς, ἐφ' ἧς ἀπομένουσι μέσφ τῆς σωρείας τῶν αἰώνων, ὡς ὅχροι μάρτυρες τῆς ἀρχαίας εὐκλείας τῆς, ὀλίγοι σωροὶ λίθων, καὶ ἔρωτων ἑαυτὸν μήπως ἔγινε θῦμα ἀπατηλοῦ ὄνειρου. Ἡδυνήθη εἰς κατακτητῆς, εἰς Μακεδῶν, ὁ Φίλιππος ὁ 1'. νὰ καταδρῶσῃ, νὰ κατασκάψῃ, νὰ μὴ ἀψησῇ λίθον ἐπὶ λίθου, νὰ καταστήσῃ μολόδοτον τὴν ἐπὶ τοσοῦτος χρόνους ἀπόρητον ταύτην πόλιν, ἐφ' ἧς ἀνεκκατὸ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θόρυβος, ἐνεφώλευε τὸ κλέος, ἐνυπῆρχε τὸ ἄσυλον ἐκ τῶν δυστροπιῶν τοῦ ἀλλοπροσάλλου Ἀρεως, ἐνεπυροῦτο ἡ ἔλπις καὶ τὸ θράσος ὀλοκλήρου ἔθνους; Ἱστορία! πόσον εἶνε μεγάλα τὰ παραδείγματα σου!...

Μετ' ἀρκετοὺς ἔλιγγους εὐρέθημεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, ἐφ' ἧς ἀπλοῦται μακροσκελές, εὐρύχωρον, ὁμαλὸν καὶ πλούσιον εἰς βλάστησιν χλόης ὄροπέδιον λουόμενον ὅλον κατ' ἐκείνην τὴν ὄραν πρὸ τῶν ποδῶν μας ὑπὸ τὰς φλογεράς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Κατ' ἀρχὰς ἔφερα τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς ἄνθρωπος παθῶν αἰφνίδιον ἰλιγγόν. Ἡ ἀλληλουχία τῶν εἰκόνων ἐν μέσφ τῆς μεγάλης ἐκείνης σκηνογραφίας, ἥτις ἐπληξε τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀποτόμως, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἐνεῖχε τι τὸ ἐκπληττον, τὸ συναρπάζον, τὸ μεγαλοπρεπές! Ζωγράφος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ ἀρμοδιωτέραν τοποθεσίαν πρὸς ἀποτύπωσιν ἐπὶ τῆς σινδόνας τοῦ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τῆς φύσεως... Ὁ σύντροφός μου περιῆλθε πολλακίς τὸ ὄροπέδιον, τότε μὲν κύπτων ἐπὶ τοῦ Παυσανίου του, τότε δὲ ἀπομύων ἐννεός πρὸ τῆς θαλάσσης ἐκείνης. Μ' ἐπλησίασε κατόπιν, ἐγχειρίζων μοι τὸ τηλεσκοπίον του. Διὰ μέσου τῶν φακῶν του τ' ἀντικείμενα ἐπλησίαζον πολὺ τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀλλὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον ν' ἀπολαύσω ὅλας τῆς θεᾶς ἐκείνης ἐν μιᾷ, οὕτως εἰπεῖν, ἀπόψει. Τὸ ὀπισθὲν μας Πανατωλικὸν ὑπὸ τὴν ὕαλον τοῦ τηλεσκοπίου παρουσίαζε γραφικὸν θέαμα. Διεγράφοντο εὐκρινῶς ἐπὶ τῆς μακρᾶς πλευρᾶς του μικρὰ χωρίδια, μὲ τοὺς λευκοὺς οἰκίσκους των, μὲ τὰ εὐρέα ἀλώνια των, μὲ τοὺς ἀκινήτους ἔδω κ' ἐκεῖ χωρικούς των. Λευκὸν διώροφον οἰκίμα ἀποκεκρυμμένον σχεδὸν ὡσεὶ φωλεᾶ, ἐντὸς πευκῶν καὶ ἐλάτων, ἐν μέσφ τῆς θελκτικῆς ἐκείνης ἐρημίας, μοὶ ἀπέσπασε βαθὺν στεναγμὸν φιλερήμου πόθου τῆς καρδίας μου. Διτύθυνα μετέπειτα τὸ τηλεσκοπίον πρὸς τὴν πρὸ τῶν ποδῶν μου ἐκτυλισσομένην θεάν. Τὸ Βραχώρι, ἡ μικρὰ μου αὕτη γενέτειρα πολίχνη ἐφαίνετο ὡς μέγας ὄγκος πεσῶν διεσκορπισμένων ἐπὶ ἀβακίον κατόπιν παιγνιδίου. Ἡ μεγάλην ἔκτασις τῆς εὐρείας Αἰτωλικῆς πεδιάδος ἐξετείνεται ἐν γραφικῷ συνόλω, πλουσίας θεᾶς, κλιμακωτῶν χρωματισμῶν, ἐπαγωγῶν γραμμῶν καὶ κοιλωμάτων. Καὶ ὁ γραφικὸς κύκλος τῶν ὀρέων, ἅτινα περιέβαλλον τὴν μαγικὴν

εἰκόνα δίκην σαλφειρῶν πλαισίων, καὶ ἡ ἀργυρὰ ταινία τοῦ γέρω Ἀχελφοῦ, ἡ ὑπολευκάζουσα κάτω πρὸς τὴν δύσιν ἀναμέσφ γραφικῶν λοφίσκων, γλαφυρῶν δασῶν, καὶ αἱ δύο ἀπαστράπτουσαι λεκάναί τῶν ἀδελφῶν λιμνῶν, παρομοιαζόμεναι μὲ δύο ζαφειρένια μάτια ἀγαπητοῦ προσώπου, καὶ τὰ ἔσπαρμένα ἔδω κ' ἐκεῖ χωρία, καὶ αἱ μακραὶ ἀμαξῆτοι ὁδοὶ, αἱ διασχίζουσαι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τὴν πεδιάδα, καὶ ὁ ἀπαστράπτων γλυκὺς οὐρανός, ὁ ἐκτεινόμενος ἀνωθεν τοῦ πανοράματος ἐκείνου, ὡς μεγαλοπρεπῆς θόλος, καὶ ὁ ξανθὸς ἡλιος, ὁ περιλούων, καταχρυσίζων, ἐκχέων τὴν θεϊκὴν ἀνταυγείαν του, ἐνέτεινον τόσον νὰ ὑποπέσω εἰς ἰσχυρὰ μέθην, εἰς βαθεῖαν νάρκην τῶν αἰσθήσεων, ὥστε ὁ σύντροφός μου ἠναγκάσθη νὰ μοῦ φωνάξῃ ἐπανεπιλημμένως, ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ κατέλθωμεν.

Ἐῦρομεν τὸν Γιάννην κατακεκλιμένον ἀκόμην. Τὸν ἐστείλαμεν νὰ κομίσῃ ἐκ τῶν ἐπιπλίων τὰ τροφίμα, κ' ἐκαθήσαμεν παρὰ τὴν ρίζαν τῶν σκιερῶν δένδρων, ὀπισθεν τοῦ ναῖσκου, ἐκεῖ παρὰ τοὺς ξυλίνους σταυροὺς παλαιῶν μνημάτων. Τὸ γέυμα μας κατ' ἀρχὰς ὑπῆρξε σιωπηλόν. Ἐτρώγομεν ὅλοι μὲ πολλὴν ὄρεξιν καὶ ἡ τσίτσα ἐσυχνογύριζεν ἀκούραστα περὶ τὴν τριάδα, καὶ ὑψουμένη πρὸς τὰ ἄνω ἐκατρακυλοῦσε γαργαριστικὸν τὸ ἠδύγλωσσον ὑγρὸν τῆς εἰς τὸν οὐρανίσκον. Καὶ ἐπανελάμβανε συχνὰ ὁ καθηγητῆς, καθὼς ἡ Ἐκάβη τοῦ Ὁμήρου, εἰς τὸν ἐκ τῆς μάχης ἐρχόμενον Ἐκτορα, παροτρύνουσα αὐτὸν νὰ πῆρ οἶνον, πρὸς ἀναζωογόνησιν τῶν δυνάμεων του:

Ἄνδρι δὲ κεκηῶτι μένος μέγα οἶνος αἰεῖει...

Κ' ἐπανελάμβανεν ἐξ ἄλλου ὁ Γιάννης:

Ἐψές εἶδα σὸν ἔπνο μου, πῶς πρὶκα σὸ βαῖνι, νὰ ἔτρετε, μωρὲ παιδιά! κρασί δὲ θὰ γὰ γένι — Τὸ ὄνειρο ποῦ εἶδες σὺ, ἐγὼ νὰ σὸ ξηγήσω, γέτο θὰ γέν' πολὺ κρασί, νὰ πῶ καὶ νὰ μεθύσω...

τὸν γνωστὸν αὐτὸν διάλογον τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Φρίγκα, καὶ τοῦ Μπιλεμπιλῆ, τῶν ἀπαθανατισθέντων αὐτῶν μεθύσων Ἰωαννίνων, οἵτινες, ἐπιχειρήσαντές ποτε νὰ μιμηθῶσι τοὺς πατριώτας των, καὶ νὰ ἐκπατρισθῶσιν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἀνευρέσεως εὐθηνωτέρου οἴνου, πρὸς κορεσμὸν τῶν φιλοῖνων ὀρμῶν των, προτρέποντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον κατὰ τοὺς στίχους:

Ἄϊστε! παιδιὰ μ' νὰ φῆγομε, νὰ πᾶμε σ' ἄλλον [τόπο] νὰ βροῦμε τὸ κρασί φτηνό, κ' ἄς κάνουμε καὶ κόπο.

ἐκ τῆς πολλῆς μέθης των, μόλις κατῶρθωσαν νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ δρύσκου, ὀλίγον ἔξωθεν τῶν Ἰωαννίνων.

Καὶ ἀφοῦ ἐπληρώθη ἀφθόνως ὁ στόμαχος μας, ἐλίθη ἀφθονώτερον ἡ γλῶσσά μας. Ὁ Γιάννης ἰδίως ἀπέδειξε τότε μίαν φορὰν ἀκόμην διὰ τῆς ἀχαλινώτου γλωσσολαγίας του τὴν ἀλήθειαν τοῦ ρητοῦ: λίεῖι σὸν Γιαννιώ τῆς. Καὶ δὲν ἦτο καθόλου ἄνοστος, μὲ τὸν ἰδιαίτερον ἐκείνον ἐκφραστικὸν τόνον τῆς Γιαννιώτικης προφορᾶς, ὅστις ὁμολογῶ ὅτι ἔχει δι' ἐμὲ ἀκατάσχετον τι θέλητρον. Ἀφοῦ ἐκένωθη ἐντελῶς ἡ τσίτσα, καὶ ὁ ἡλιος ἐμεσουράνησε, ἐπαύσαν πλέον οἱ στίχοι

καὶ αἱ συνομιλῖαι, καὶ ἡ τριάς ἐδείκνυε λίαν ἐμφατικὰ σημεῖα μεγάλης καρώσεως καὶ ζωηροῦ πόθου ἀναπαύσεως καὶ ὕπνου. Τοῦ Γιάννη ἰδίως ἡ στιγμὴν μικροῦ δεῖν καὶ ἐξηρθροῦτο ἀπὸ τὰ συνεχῆ χασιμῆματα. Μ' ὄλην τὴν καρνηβαρίαν μου προσελάθησα νὰ τὸν πειράξω:

— Νυστάξεις, Γιάννη;

Ὁ ἀτυχὴς ἐκτείνας τοὺς βραχίονας δι' ἀτόνου τάσεως, μόλις ἠδυνήθη ν' ἀρθρῶσῃ ἐν μέσφ σειρᾶς διπλῶν χασιμῆματων:

— Τὸν ἄρρωστο ρωτᾶνε ἀφέντη!... ἐγὼ θὰ τὸν κλέψω περὶ!...

Κ' ἐξαπλωθεὶς ὁ καλὸς σου Γιάννης πλατύς φαρδύς, περιέβαλε τὴν κεφαλὴν του διὰ τῆς χειρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ ρέγχη ἰσχυρῶς.

Ἠναγκάσθημεν νὰ τὸν μιμηθῶμεν. Κ' ἐνῶ ὁ ὕπνος ἤρχετο νὰ μ' ἀφαρπάσῃ εἰς τὰς πτέρυγας του, καὶ ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠμίκλειστοι εἰσέτι ἐνπνεύζον περὶ πρὸς τὴν ὑπνώττουσαν φύσιν ὑπὸ τὸ μαρμαῖρον φῶς τῆς μεσημβρίας, κ' ἐνῶ ἡ πνοὴ τῆς αἴρας τοῦ βουνοῦ μοῦ ἐψιθύριζεν ἀκατάληπτα λόγια, βαυκαλίζουσα με ἠδέως, καὶ ἡ γλυκεῖα ἐρημιά τῶν μερῶν ἐκείνων ἀνελάμβανεν ὀλονὲν ἀρμονικωτέραν μαγίαν, ὁ ἐκτονισμένος νοῦς μου ἀνέτρεχε πρὸς τοὺς χαριεστάτους στίχους τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, τὸ ὁποῖον τίς οἶδεν ἂν ἡ ἰδία αὕτη ἐρημία, ἥτις μὲ ἀπεκοιμίζεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, δὲν ἐνέπνευσε εἰς τὸν ἀπαράμμιλον ποιητὴν του.

Ἦσυχα ποῦνε τὰ βουνά, ἦσυχοι ποῦνε οἱ κάμποι! δὲν καρτεροῦνε θάνατο, γεράματα δὲν ἔχουν, μόν' καρτεροῦν τὴν ἀνοιξί, τὸ Μᾶη, τὸ καλοκαίρι, νὰ ἰδοῦν τοὺς βλάχους εἰς τὰ βουνά, νὰ ἰδοῦν τὴν βλαχοπούλα,

ν' ἀκούσουν τὰ βλαχοπούλα, λαλῶντας τὴν φλογέρας. βύσκοντας τὰ κοπάδια τους μὲ τὰ χονδρὰ κουδούνια. Ὅντας θὰ στησοῦν τὰ μαυριὰ τὴν ἀρτησιὰ νὰ φτιάσουν θὰ βροῦν καὶ τὰ κλερτόπουλα νὰ παίξουν, νὰ χορεύουν, Συχνὰ συχνὰ θὰροβολῶν εἰς τοὺς κάμπους τῶν Φερσάλων νὰ πιάσουν Τούρκους ζωντανούς, νὰ γδύνουν σκοταμένους,
νὰ φέρνουν γρόσια καὶ φλωριά, κ' ἐκεῖ νὰ τὰ μοιράζουν, καὶ νὰ χαρίζουν κἄνα δοῦ ἕτες ἄσπρες βλαχοπούλες, κλεφτοντας καὶ κἄνα φιλί, καὶ γλυκοπαιγνιδάκι...

ΜΗΤΣΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Εἰς τὸν περιπατον.

— Φαίνεται νὰ εἶνε ἀκούραστη αὕτη ἡ γυναῖκα.

— Ἀκούραστη κι' ἀκούραστη! Χθὲς εἶχα μίαν ὄραν ὁμιλίαν μαζῆ τῆς, καὶ δὲν μ' ἄφησε νὰ πῶ οὔτε λέξι!

✱

Εἰς τὸ ἐμπορικόν.

Ὁ πελάτης. Αὐτὰ τὰ κολλάρα μοῦ ἐρχονται στενὰ ἔς τὸ λαιμό.

Ὁ καταστηματάρχης. Νομίζω, ὅτι ἂν πλύνετε τὸ λαιμό σας, θὰ τὰ βρῆτε πολὺ εὐρύχωρα.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑ

Στατιστική μακροβιότητος.

"Αν δώσωμεν πίστιν εἰς τινὰ στατιστικὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν Χιλῇ κατὰ τὸ ἔτος 1885, ἡ γῶρα αὕτη δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὰ πρωτεῖα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μακροβιότητα τῶν κατοίκων τῆς. Κατὰ τὸ βῆθην ἔτος ἐκ τῶν κατοικούντων τὴν Χιλῆν, 2,500,000 πλείους τῶν 500 ἦγον ἠλικίαν ἄνω τῶν 100 ἐτῶν. Εἰς ἔφθασεν εἰς ἠλικίαν 150 ἐτῶν, μετ' αὐτὸν ἤρξεν τὴν γυνή τι: 138 ἐτῶν, μετ' αὐτὴν δὲ ἕτεροι δύο γυναῖκες καὶ εἰς ἀνὴρ 135 ἐτῶν. Κατόπιν τούτων ἕτεροι δύο ὁ εἰς 132 καὶ ὁ ἄλλος 130 ἐτῶν. Μετ' αὐτοὺς 8 ἦγον ἠλικίαν 127 ἐτῶν, εἴκοσι πέντε 115, καὶ περὶ τοὺς ἑνενηκοντα 110 ἐτῶν. Καὶ ἡ Ῥωσία ὡσαύτως ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ πολλὰ παραδείγματα μακροβιότητος. Μετ' ἄλλων ὑπῆρχε γυνὴ τις κατὰ τὸ ἔτος 1848 ἐν Μόσχῃ. ἤτις ἦγεν ἠλικίαν 168 ἐτῶν, καὶ πλείοι ἄλλοι ἀπὸ 100 μέχρι 120 ἐτῶν, αἵτινες καὶ ζῶσιν εἰσέτι.

Φανατικὴ ἐκδίκησις.

Γυνὴ τις πνιγείσα εἰς τὰ Ἰσπανικὰ ὕδατα, ἐγένετο βορὰ καρχαρίου. Ἐπὶ τρία ἤδη ἔτη ὁ σύζυγός τῆς δὲν κάμνει ἄλλο ἢ νὰ ἀλιεύῃ καρχαρίας, μέχρι δὲ τῆς σήμερον, ἔχει συλλάβει περὶ τοὺς 300, καὶ ἀκομὴν ἐξακολουθεῖ μετ' ἐπιμονῆς τὸ ἔργον του, ἐκδικούμενος τὴν ἀπώλειαν τῆς προσφιλοῦς του συζύγου. Νά, πίστις!

Ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Ἦ πολογίζουσιν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 2000 ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα θα λαλεῖται ὑπὸ 1,700,000,000 ἀνθρώπων ἐνῷ ἀπασαί ἄλλοι αἱ ἄλλαι γλῶσσαι μόνον ὑπὸ 500,000,000. Ὡστε ὁ προαιώνιος πόθος τῆς ὑπάρξεως ἐν τῷ κόσμῳ μιᾶς μόνῃς κοινῆς γλώσσης δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἐκπληρωθῇ.

Οἱ Βουδισταί.

Ἡ θρησκεία τοῦ Βούδα, ἡ ἀρχαιστάτη αὕτη καὶ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῆς μακαρίας προσδοκίας, ἀριθμεῖ ἤδη ἐν τῷ κόσμῳ περὶ τὰ 75,000,000 ὁπαδοὺς.

Περιεργὸν ἔθιμον.

"Ἐν τῶν περιεργότερων ἔθιμων τῶν κατοίκων τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν εἶνε νὰ θέτωσιν, ὅταν νομφεύωνται, τὸν γαμήλιον δακτύλιον οὐχὶ εἰς ἓνα τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς, ἀλλ' εἰς τὸν μεγάλον δακτύλον τοῦ ποδὸς των. Φαντασθῆτε τί θα ὑπέφερον ἂν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ φοροῦν τὰ κομφά μας ὑποδήματα.

Ἡ ἔκτασις τοῦ Λονδίνου.

Αἱ τρεῖς τῶν μεγαλειτέρων πόλεων τοῦ κόσμου, ἡ Νέα Ὑόρκη, οἱ Παρίσι καὶ τὸ Βερολίνον δὲν κατέχουσιν ὁμοῦ τὴν ἐπιφάνειαν ὅσην κατέχει μόνη τῆς ἡ πόλις τοῦ Λονδίνου. Ἡ ἀπέραντος τρυφῆ Λονδίνου ἔκτασις ἀποδίδεται ὄχι μόνον εἰς τὸν πολυάριθμον αὐτοῦ πληθυσμόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀραιὰν αὐτοῦ κατοίκισιν.

Γραμματοκομιστὰι πτερωτοί.

Ἀγγελιαφόροι: περιστρεφάει ἐγκυμαζόνται ἤδη ἐν Πορτομοῦθῃ, ὅπως κομίζουσιν ἐπιστολάς ἐκ τῶν πλοίων εἰς τὴν ξηράν. Εἰς τινὰς ἐσχάτως γενομένας δοκιμὰς ἐξετέλεσαν λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ταξειδίον τοῦτο, διελοῦσάσι τὸν πορθμόν ἐν καιρῷ ὀμίχλης. Ἄν ἐγενικεύοντο οἱ τοιοῦτοι πτερωτοὶ γραμματομιστὰι, δὲν θὰ ἠκούομεν πλέον τὰ δίκαια παράπανα τῶν συνδρομητῶν μας διὰ τὴν βραδείαν λήψιν τοῦ Ἀττικῶς Μουσείου.

Μόνον ἐν ἀντίτυπον.

"Ἐν ἀντίτυπον παλαιᾶς τινος ἐκδόσεως τῶν ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ ΔΥΟ ΔΕΔΕΦΩΝ — Ἀλφρέδου καὶ Φρειδερίκου Τέννισον — ἐπωλήθη ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντὶ 500 φραγκῶν!

Ἄστατος τύχη.

Πρό τινων ἡμερῶν ἀπεβίωσεν ἕν τινι τῶν ἐν Βιέννῃ Νοσοκομείων, συνετεία αἰφνηδίου δυστυχήματος ἐν ὁδῷ, εἰς ὁδὸν λεωφορείου τινος, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη εὐρίσκετο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἑταιρίας. Μετὰ τὸν θάνατόν του ἐγνώσθη ὅτι ὁ ταπεινὸς οὗτος ὑπάλληλος ἦτο-τίς νομιζετε; — ὁ βαρῶνος Erwin Schönstein, τελευταῖος ἀπόγονος διακεκριμένης οἰκογενείας καὶ ἄλλοτε κάτοχος περιουσίας ἑκατομμυρίων!

Ἀκρίδες.

Εἰδικὴ τις ἀμαξοστοιχία τοῦ Τζαὶκ Γκολδ ἠναγκάσθη ἐσχάτως εἰς Στίρλιχ τοῦ Κολοράδου ν' ἀνακόψῃ τὸν δρόμον τῆς ὡς ἐκ τοῦ σμήνους τῶν ἀκρίδων, αἵτινες ἐκάλυπτον κατὰ σιβάδας καὶ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν τὰς σιδηρᾶς ράβδους. Ἐδέησε δὲ νὰ καθυστερήσῃ ἡ ἀμαξοστοιχία 12 ὅλας ὥρας.

Εὐτυχεῖς κάτοικοι.

"Ἐν Κανσᾶς συνέστη ἑταιρεία, ἣτις διὰ καταλλήλων μηχανημάτων θὰ παρέχῃ εἰς τὴν πόλιν ψυχρὸν αέρα κατὰ τὸ θέρος καὶ θερμὸν κατὰ τὸν χειμῶνα.

Μουσικὸν λίκνον.

"Ἡ τελευταία ἀνακάλυψις ἐν Ἀμερικῇ εἶνε λίκνον, ὅπερ κινεῖται διὰ μηχανισμοῦ, ταυτοχρόνως δὲ ἀναχρῶει μουσικὰ βαυκαλιστικὰ τεμάχια διὰ τὰ νήπια. Ἡ ἀξία του εἶνε 30 λίραι.

Διαζύγιον μετὰ θάνατον.

Γραῖα τις κυρία, ἀποθανούσα ἐσχάτως ἐν Βενσέν, ἐκληροδότησε τὴν ἐξ 8,000 λιρῶν περιουσίαν τῆς εἰς τὴν γενετέραν αὐτῆς πόλιν Τοῦλ, πλην 45 λιρῶν, τὰς ὁποίας διέθεσε δι' ἔξοδα τῆς κηδείας τῆς. Ὡς μόνον ὅμως ὄρον τῆς διαθήκης ἔθηκε νὰ τὴν θάψωσιν ἄσφω τὸ δυνατόν μακρότερα τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς!

Ἀμοιβαία συγχαρητήρια.

Νεῆνις τις ἐκ Saafeld ἔγραψε κατὰ τὸ ἔτος 1879 πρὸς τὸν γηραιὸν στατάρχην Μόλτκε, ὅτι ἠσθάνετο ἑαυτὴν ὑπερήφανον διότι ἐώραζε καθ' ἡμέραν καὶ αὐτὸς τὰ γενεθλῖά τῆς. Ὁ φιλόφρων στρατάρχης εἰς ἀπάντησιν τῇ ἔστειλε τὴν φωτογραφίαν του μετὰ μίαν αὐτόγραφον ἐπιστολήν, ἐν ἣ τὴν συνέχαιρε διότι δὲν εἶχε γεννηθῆ κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος μετ' αὐτόν.

Συγγραφομανία.

Κατὰ τὸ ἔτος 1800 μυθιστορήματα ἐξεδόθησαν ἐν 1118, Ἀμερικῇ ἀπέναντι 881 δημοσιευθέντων ἐν Μ. Βρετανίᾳ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος. Ὁ ὀλίκος δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὸ βῆθην ἔτος βιβλίων εἰς τὰς δύο αὐτὰς χώρας εἶνε 4559 ἀπέναντι 4414.

Ἄλλη μανία.

Γυνὴ τις ἀνέγνω 26 μυθιστορήματα, ὅπως εὖρη κατὰλληλον ὄνομα διὰ τὴν μικρὰν θυγατέρα τῆς, καὶ ἐπὶ τέλος τὴν ὠνόμασε Μαρίαν.

Πλοῦσιοι ἐπαίται.

Δύο τῶν πλουσιωτέρων ἐπαίτων τοῦ κόσμου ἀπέσχον ἐσχάτως τοῦ ἐπαγγέλματος των ἐν Κιέβ. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐκάθητο ζητούντες ἐλεημοσύνην ἔξωθεν τῆς Μητροπόλεως τοῦ Κιέβ. Ὁ εἰς τούτων ὀνόματι Ἰακωβόσκη εἶνε ἰδιοκτῆτης οἰκίας 2,000 λιρῶν, ἔχει δὲ καὶ κατατεθειμένως παρὰ τινι τραπέζῃ καὶ 6,000 λίρας. Ὁ ἕτερος ἐπαίτης, Βασίλουϊκ, ὠκοδόμησε δύο οἰκίας 15000 λιρῶν. Ἀμφοτέρας ταύτας ἐνοικιάζει καὶ ζῆ διὰ τῶν εἰσοδημάτων.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Πατριάρχης Διονύσιος ὁ Ε'

Τὴν 12 Αὐγούστου, τὴν 3 ὥραν τῆς πρωίας ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος ὁ Ε' ἀπέθανε.

Διονύσιος ὁ Ε' ἐγεννήθη ἐν Ἀνδριανουπόλει τῷ 1820 ἐκ γονέων πτωχῶν. Προπαιδευθεὶς εἰς τὴν γενετέραν αὐτοῦ πόλιν, μετέβη μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων του, εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐμαθήτευσε εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, περατώσας αὐτόθι τὰς σπουδὰς τοῦ. Διωρίσθη εἰτα διδάσκαλος ἐν Σαράντῃ Ἐκκλησίᾳ, ὅπου καὶ ἠθροκίμησεν, ἐργασθεὶς ἀκόπως, ἕως οὗ, ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, προεχειρίσθη εἰς διάκονα, καὶ διέμεινε ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ἀνεληθὼν ἱεραρχικῶς ἀπέναντι τοὺς βαθμοὺς τῶν κληρικῶν ἀξιωματῶν. Τῷ 1855 προεχειρίσθη εἰς Μέγαν πρωτοσύγγελλον καὶ, πατριαρχεύοντος Κυριλλου τοῦ ἀπὸ Ἀαμσείας, ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Κρήτης. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Κρήτῃ ἀρχιερατείας του ἐξεργάσθη αὐτόθι ἡ ἐπαναστάσις, εἰς ἣν ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, συμβουλεύων μετριοπάθειαν καὶ ἀποχὴν ἀπὸ παντὸς φανατικοῦ κινήματος. Ἡ ἐπιφυλακτικὴ αὕτη διαγωγή του ἀπῆρσεν εἰς τοὺς Κρητὰς, ὅτινες ἐξήτησαν τὴν ἀνάκλησίν του. Ἀνακληθεὶς τὸν Νοέμβριον τοῦ 1868 ἐπὶ Γρηγορίου τοῦ ΣΤ', μετετέθη εἰς τὴν μητροπόλιν Διδυμοτείχου καὶ μετὰ δύο ἔτη ἐξελέγη μητροπολίτης Ἀνδριανουπόλεως ἐπὶ τῆς τρίτης πατριαρχείας Ἀνθίμου τοῦ ΣΤ'. Ἐν Ἀνδριανουπόλει, ἀντιταχθεὶς κατὰ τῶν παραλόγων ἀξιώσεων τῶν Βουλγάρων, ὑπέστη τῷ 1879 ὕβρεις καὶ κακώσεις καὶ προσηλακισμοὺς ἐν μέσῃ ὁδῷ ὑπὸ τοῦ βουλγαρικῶ ὄχλου, μόλις σωθεὶς ὑπ' αὐτῶν διὰ τῆς ἀνδρείας Ῥώσου τινὸς στρατηγοῦ, καὶ διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ τότε αὐτόθι ἑλληνοσ προξένου κ. Γενναδίου, ὅστις ἀναίσθητον καὶ αἰμόφυρτον παρέλαβεν αὐτόν εἰς τὸ προξενεῖον. Ὁ Διονύσιος ὁ Ε' ἠσθάνθησε τότε ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, μόλις δὲ ἀναρρώσας ἐξήτησε τὴν μετέβησιν του καὶ διωρίσθη πρόεδρος Νικαίας, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ 1886, ἐκλεχθεὶς ἐκ δευτέρου μετροπολίτης Ἀνδριανουπόλεως καὶ διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τῆς 23 Ἰανουαρίου 1887, ὅτε ἡ ψῆφος τῆς Ἐκκλησίας ἀνεβέδασεν αὐτόν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον. Ἐν τῷ ὕψιστῳ τούτῳ τῆς ὀρθοδοξίας ἀξιωματί Διονύσιος ὁ Ε' ἀπέδειξε σύνεσιν καὶ θάρρος καὶ καρτερίαν καὶ σθένος ψυχῆς ἀνυπέροχον.

Τὸ μνημεῖον τοῦ Λαφονταίν.

Τὴν 14/26 Ἰουλίου ἐγένοντο ἐν Auteuil τὰ ἀποκαλυτήρια τοῦ μνημείου τοῦ γάλλου μυθογράφου ποιητοῦ Λαφονταίν. Ἐπὶ ὀκτὼ ὀλόκληρα ἔτη ἡ προς ἀνέγερσιν τοῦ εἰρημένου μνημείου ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ποιητοῦ Sully Prudhomme ἐργάζετο ἐπὶ τούτῳ. Τὸ Μνημεῖον ἔχει ὡς ἕξης: Ἐπὶ στήλης 4 μ. καὶ 50 ἐκ. ὕψους ἵσταται ἡ εἰς ὄρειχάλοιο προτομὴ τοῦ μεγάλου μυθογράφου, τὸν ὁποῖον στέφει ἡ πτερωτὴ Ἀθῆα· παραπλευρῶς ἵσταται τὸ πνεῦμα τῆς Σατύρας, φέρων εἰς τὴν χεῖρα τὴν προσωπίδα. Ἐπὶ τοῦ ὄνου περιθωρίου τῆς στήλης ὁ Κύρ-Κόρακας (τοῦ μύθου) τρώγει τεμάχιον τηροῦ ἢ ἀλώπηξ κάτωθεν τὸν παρaturεῖ. Ἐπὶ τῶν βαθμίδων αἱ δύο περιστρεφάει καὶ ὁ λέων, ὑπενθυμιζοῦσιν τοὺς ἐξοχωτέρους τῶν μύθων του· ὅπισθεν, ἐν τῇ γλῶσῃ, ὁ κορυθαλῶς συμβουλεύει τοὺς νεοσσοὺς του. Τὸ ὑπόβαθρον, ἡμικυκλιοειδές, ἐκτείνεται εἰς πλάτος 8 μ.

Διὰ τὸ ὄλον μνημεῖον ἐδαπανήθησαν 54,000 φράγκα, ἐξ ὧν τὸ κράτος κατέβαλε 12,000, ἡ πόλις

12,000 και έπιλοιποι 30,000 εισεπράχθησαν δι' έράνου.

Άγαλματοποιός αύτου είνε ο Δυμιλάτρ, κοσμηματογλύπτης ο Δυκρός και άρχιτέκτων ο Φράντζ, όστις έσχε την εύφυά, ιδεάν να δώση εις τό μνημειον τό ύφος της έποχής του Λουδοβίκου ΙΔ'.

Ο Ίησοϋς παρά τή Μάρθα και Μαρία

Τώ καιρώ έκεινώ ο Ίησοϋς μετέθε εις τινα κώμην, όπου γυνή τις όνομαζομένη Μάρθα τον ύπεδέχθη εις τον οίκον της. Η Μάρθα αύτη ειχεν αδελφήν, καλουμένην Μαρίαν, ήτις, καθεστείσα παρά τους πόδας του Ίησοϋ, ήκουε την διδαχήν του, ενώ η Μάρθα κατεγίνετο μετά πολλής φροντίδος εις τά οικιακά έργα. Άποκαμοϋσα η Μάρθα ειπεν εις τον Ίησοϋν: Κύριε, δεν βλέπει, ότι η αδελφή μου με άφηκε μόνην να εργαζώμαι; ειπέ της λοιπόν να με βοηθήση. Ο δέ Ίησοϋς άπήντησε: «Μάρθα, Μάρθα, μεριμνάς και τυροβάζη περί πολλά· ένός δέ έστι χρεία· Μαρία δέ την αγαθήν μερίδα εξελέξατο, ήτις ούκ άφαιρεθήσεται άπ' αύτης.» (Λουκάς κεφ. ι. 38) Τό μέρος τουτου του Εύαγγελίου παριστά ή έν σελ. 32 εικών.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Άγνώστω δεσποτιδί. Ίδιου ότι λύομεν την άπορίαν σας: Η Άσπασία, η έρωμένη του Περικλέους, ήκμασε τώ 470 (π. χ.), η Αύρηλιανή Παρθένος (Ιωάννα Δάρκ) έγεννήθη τώ 1409 και έκάη ζωσα τώ 1431, η Βεατρίκη, η έρωμένη του Δάντου, έγεννήθη τώ 1264 απέθανε, τώ 1290, η Κόριννα, η ποιήτρια και διδάσκαλος του Πινδάρου ήκμασε τώ 490 (π. Χ.), η Γεωργία Σάνδη έγεννήθη τώ 1804 απέθανε τώ 1876, η Σαπφώ ήκμασε τώ 610 (π. Χ.), η κυρία Στάελ έγεννήθη τώ 1766 απέθανε τώ 1817, η φιλόσοφος Ύπατία έγεννήθη τώ 370 απέθανε τώ 415 μ. Χ. Μήπως κρατείτε ληξιαρχικά βιβλία των γεννήσεων και των θανάτων των εξόχων γυναικών;

Περιέργω. — Κατά τους αισθητικούς, η εύθετα γραμμή έμφανίει τό μεγαλειον και την ένότητα· η καμπύλη επαναπαύει τον όφθαλμόν διά της ποικιλίας των έντυπώσεων· η δέ όφιοειδής γραμμή, την όποιαν εξεθείασεν ο Άγγλος ζωγράφος Hogarth, συνενοί έν έαυτη τά στοιχειά της ποικιλίας και της ένότητας. Η όφιοειδής αύτη η κυματοειδής γραμμή, την όποιαν εκάλεσαν και γραμμήν της καλλονής, έμφανίει ύπέρ πάσας τάς άλλας, την έννοιαν της ζωής, διότι πάντα τά ζωα και τά φυτά παρουσιάζουσι την γραμμην ταύτην είτε έν τώ σχηματισμώ των είτε έν τή κινήσει των. Περιεργοταται εινε αι επί της διευθύνσεως των γραμμών παρατηρήσεις και ίδια αι επί της διευθύνσεως των λοξών γραμμών. Η λοξότης των γραμμών εκ των κάτω προς τά άνω εινε σημειον διαχόσεως, εύθυμίας, ήδονής, άσπασίας· εις τον γέλωτα αι γυναι των χειλέων ύψοϋνται, οι ρόθωνες διαστελλονται, και τό δέρμα, ρυτιδούμενον περί τους μίνυγγας, κάμνει· άνέρχωνται τά άκρα των όφθαλμών. Έν γένει εις τον γέλωτα η μορφή παρουσιάζει γραμμάς άνερχομένας. Η λοξότης όμως των γραμμών ούχι πλέον εκ των κάτω προς τά άνω, άλλ' εκ των άνω προς τά κάτω εκφράζει συνεχεις ιδέας θλίψεως, μελέτης και σοβαρότητος· ούτως έν τή θλίψει και έν τώ θρήνη η μορφή παρουσιάζει γραμμάς κατερχομένας· Εάν ποτε αγαπήσετε γυναίκα, της όποιας αι γραμμαί του προσώπου σας προξενούσι την έντύπωσιν άνό-

δου μάλλον η καθόδου, λάβετε τά μέτρα σας, διότι η γυνή αύτη θα εινε άστατος.

κ. Άρθόειρ Α. Α. Είς Ζάκυνθον. — Τό διήγημά σας έμφανίει κάλαμον άρχάριον και άγύμναστον. Και ως πλοκή και ως ψυχολογική ανάλυσις, και ως διήγησις δεν παρουσιάζει έργον τέχνης· η γλώσσα προσπεποιημένη, ο δέ διάλογος άφύσικος. Έν τούτοις μεθ' όλα αυτά τά έλαττώματά του ύπόσχεται μέλλοντα έργα σας, καλλίτερα και τεχνικώτερα. Έχετε τό τάλαντον και τό διακρίνομεν μεταξύ των γραμμών του χειρογράφου σας· καλλιεργήσετε τό τάλαντόν σας και θα έπιτύχητε. Γράφετε και μη σπεύδετε, και όταν τεχνουργήσετε καλλίτερον στείλετέ το μας.

κ. Κ. Δ. Δ. Είς Άγρίνιον. — Τό ποιήμά σας εινε άρμονικόν· θα τό δημοσιεύσωμεν εύχαριστως όταν έλθη η σειρά του, με μερικάς άφαιρέσεις, άν μάς έπιτρέπετε. Διά τάς ύπέρ του Άττικου Μουσείου εύμενεις εκφράσεις σας σας εύχαριστούμεν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Δ. Γ. Άσσον. Ένεγράφητε και α'. φύλλον άπεστάλλη πρό πολλού. Κ. Α. Τελώνην Στυλίδα. Νέοι συνδρομηταί ένεγράφησαν, έλλείποντα φύλλα άπεστάλησαν, άναμένομεν ενεργείας σας. — Γ. Π. Θήραν. Άπηντήσαμεν. — Γ. Α. Κ. Σύρος. Συνδρομή έλήφθη εύχαριστούμεν. — Ε. Κ. Βόλον. Ένεγράφητε και φύλλα άπεστάλησαν. — Γ. Ε. Ζάκυνθον. Λίαν προσεχώς θα λάβετε έπιστολήν μας. S. P. Pappasly. Συνδρομηταί 6 ένεγράφησαν και τά φύλλα άπεστάλησαν εύχαριστούμεν θερμώς· ταχυδρομικώς άπηντήσαμεν. — Α. Ε. Ρήρρορλί όμοίως. — Ι. Π. Π. Ναύπλιον. Εύχαριστούμεν θερμώς δι' επανειλημένας ενεργείας σας ύπέρ του Α. Μ. ύπομονή συνδρομή έλήφθη. — Μιχ. Ε. Πάτρας. Συνδρομή έλήφθη· εύχαριστούμεν. — Ν. Π. Όδησσόν. Σας εύχαριστούμεν. Τά βραβευθέντα ποιήματα του Ι. Π. δεν εξεδόθησαν εισέτι εις τόμον. Άν επιθυμήτε τον ύπό τον τίτλον *Χειμώνανθοι* προγενέστερον τόμον του γράψετε μας να σας τον στείλωμεν. Τιμάται 2 φρ. διά τους συνδρομητάς μας.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Έκθεσις των πεπραγμένων έν τή χειρουργική κλινική του έθνικου πανεπιστημίου, συνταχθείσα ύπό Κωνστ. Π. Ι. Λάμπρου, έπιμελητού της κλινικής. Όγκώδης τόμος εκ 479 σελίδων 8ου σχήματος, μετά 44 εικών. Είνε αξιοθαύμαστος η έμβριθεια και η άκρίβεια, μεθ' ής εκτίθενται αι από 1ης Σεπτεμβρίου 1889 μέχρι 31ης Αύγουστου 1890 νοσηλευθείσαι έν τή κλινική νόσοι, καθ' όλην την πρόδον και πορείαν αυτών και μετά των έλαχίστων λεπτομερειών. Τιμάται δρ. 6, διά τάς επαρχίας 6 1/2 και διά τό έξωτερικόν φρ. χρ. 7. Τό έργον του γνωστου ιατροϋ και έπιμελητού της κλινικής κ. Κ. Λάμπρου δι' όπερ εινε άξιος πλείστων συγχαρητηρίων συνιστώμεν θερμώς εις τον ιατρικόν κόσμον.

Πρακτική ιατρική των οικογενειών, συγγραφεύσα ύπό Τ. Καρδαρά, ιατροϋ. επί τη βάσει των νεωτέρων και μάλλον διαδεδομένων του εθους τουτου Γαλλικών συγγραμμάτων. Ηρξάτο έδιδόμενη εις φυλλάδιον εκ 32 σελίδων και πωλουμένη εις τάς όδοϋς αντί 20 λεπτών έκαστον φυλλάδιον. Σύγγραμμα χρησιμώτατον διά πάσαν οικογένειαν, αναπληροϋν τον ιατρον εις τάς προχειρους και μικράς ασθειάς.

Μοιρομαχική, ύπό Θ. Δ. Χρυσοχοϋδου, άνθυ-

πολογαϋ του πεζικου. Εύμεθοδωτάτη διδασκαλία της μοιρομαχίας, καθ' όλους αυτης τους κλάδους. εις τόμον εκ 280 σελίδων, γεγραμμένων κατόπιν μελέτης μακράς περί την βρηθείσαν σωματικην άσκησιν. Διά του εικονογραφημένου τουτου έργου του ο κ. Χρυσοχοιδης προσφέρει άληθη ύπηρεσιαν εις τον στρατόν και έν γένει εις τους σπουδάζοντας την μοιρομαχίαν. Έν τέλει του βιβλιου ύπάρχει παραρτήμα έν τώ εκτίθενται τά περί δικαστηρίων και συμβουλίων τιμής αξιωματικων έν Γερμανία.

Ν. Ι. Λάσκαρη. — Τό Κακό Συναπάντημα. — Κομψοδία μονόπρακτος, διδαχθείσα τό πρώτον ύπό του θιάσου «Μενάνδρου». Έν τή κομψοδία ταύτη καιτοι ύστεροϋση πολύ κατά την δραματικην τέχνην και ίδια κατά την από σκηής γλώσσαν, έμφανίεκαι έν τούτοις τό κομικόν τάλαντον, όπερ ο κ. Λάσκαρης άνεδείξεν εις τάς νεωτέρας κομψοδίας του και παρέχονται έλπιδες μέλλοντος καλλιτέρου.

Κοινωνική οικονομία, πρόσ χρήσιν των πολλών, μεταφρασθείσα ύπό Α. Σ. Λιθαθηνοπούλου. Τόμος εκ 187 σελίδων, χρησιμώτατος και πολυτιμώτατος. Έν Άλεξανδρεία, τιμάται φρ. 2 1/2.

Άναγκαζαι δηλώσεις.

Παρακαλούνται οι κ. κ. συνδρομηταί, οι προτιθέμενοι να μετακομίσθωσι κατά τον Σεπτέμβριον, να γνωστοποιήσωσιν ήμιν εγκαίρως την νέον αυτών διευθυσιν, ίνα μη επιθυμώσι λάθη κατά την διανομήν του φύλλου.

Οι άποστέλλοντες ύλην προς δημοσίευσιν έν τώ «Αττικώ Μουσείω» παρακαλούνται να συνεννοούνται άπ' εύθείας μετά του έτέρου των διευθυντών κ. Ι. Πολέμν. Τά χειρόγραφα, δημοσιευόμενα ή μή, δεν επιστρέφονται.

Διά τους συνδρομητάς.

Οι δύο προηγούμενοι τόμοι του «Αττικου Μουσείου» ών η τιμή εινε 12 δραχμ. διά τό έσωτερικόν και 15 διά τό έξωτερικόν, εις τους συνδρομητάς παλαιούς και νέους, προσφέρονται μόνον άντι 8 δραχμών διά τό έσωτερικόν, και 10 φράγκων χρυσών διά τό έξωτερικόν. Έκαστος τόμος άποτελείται εκ 200 σελίδων, μεστών καλλιτεχνικωτάτων εικώνων και ύλης εκλεκτικής.

Επίσης οι «Χειμώνανθοι», σύλλογι ποιημάτων Ιωάννου Πομέμν, — τόμος εκ 224 σελίδων έν πολυτελεστάτη εκδόσει και επί εκλεκτου χάρτου τιμώμενος άντι δραχμών 3, — προσφέρονται εις τους συνδρομητάς του «Αττικου Μουσείου» μόνον άντι δραχμών 2 διά τό έσωτερικόν και άντι φράγκων χρυσών 2 διά τό έξωτερικόν.

Άγγελία.

Ο ήμέτερος συνεργάτης κ. Κίμων Μιχαηλίδης. άγγέλλει την προσεχί έκδοσιν «Σελίδων Ήμερολογίου», διηγήματος ύπό τον τύπον ήμερολογίου, οϋτινος άπόσπασμα δημοσιεύομεν έν τώ άνά χειρας τεύχει.

Συνδρομηταί έγγραφονται και έν τώ γραφείω του «Αττικου Μουσείου».